

საქართველოს ეროვნული ბანკი
National Bank of Georgia

საზედამხედველო სტრატეგია

2026-2028

სარჩევი

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის მიმართვა	3
საზედამხედველო სტრატეგიის ფორმირების საფუძვლები და ისტორიული კონტექსტი.....	5
ვის შეეხება საზედამხედველო სტრატეგია?	9
მისია	12
ხედვა	13
ორგანიზაციული ღირებულებები და პროფესიული კულტურა	14
საქმიანობის განხორციელების შესაძლო ბარიერები და რისკები	16
საზედამხედველო სტრატეგიის განახლება და ვადები.....	17
2026-2028 წლების საზედამხედველო პრიორიტეტები.....	18
საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასა და სტანდარტებთან დაახლოება	19
საფინანსო სექტორის მდგრადი ფუნქციონირების მიზნით რისკების მართვის ჩარჩოს გაუმჯობესება	23
ფინანსური ინოვაციების განვითარება, კონკურენციისა და მომხმარებელთა უფლებების დაცვის ხელშეწყობა	28
ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარება.....	33
მომავალზე ორიენტირებული ზედამხედველობის გაძლიერება და ინკლუზიურობის ზრდა.....	41
გამოყენებული ტერმინები და აბრევიატურები.....	43
საკონტაქტო ინფორმაცია	45

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის მიმართვა

მოხარული ვარ წარმოგიდგინოთ საქართველოს ეროვნული ბანკის 2026-2028 წლების საზედამხედველო სტრატეგია - დოკუმენტი, რომელიც განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკის რიგ საზედამხედველო პრიორიტეტებს და წარმოადგენს საფინანსო სექტორის ფინანსური მდგრადობისა და გამჭვირვალობის ერთგვარ გზამკვლევს.¹

გლობალური ეკონომიკური ტრანსფორმაციის, ტექნოლოგიური ცვლილებებისა და მდგრადი განვითარების მზარდი მნიშვნელობის ეპოქაში,

საქართველოს ეროვნული ბანკის, როგორც ფინანსური სტაბილურობის გარანტის როლი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია. აღნიშნულის გათვალისწინებით, კიდევ უფრო დიდ მნიშვნელობას იძენს საქართველოს ეროვნული ბანკის ხედვისა და დაგეგმილი აქტივობების საჯაროობა, ისევე როგორც აღნიშნული გეგმების დასახვისას საფინანსო სექტორისა და დაინტერესებული პირების ჩართულობა და მათთან ღია კომუნიკაცია. პროგნოზირებადი და თანმიმდევრული საზედამხედველო პოლიტიკით, ჩვენ ვაყალიბებთ სანდო ფინანსურ სისტემას, რომელიც ხელს უწყობს, როგორც საფინანსო სექტორის განვითარებას, ისე ქვეყნის ეკონომიკის მდგრადობას.

საზედამხედველო სტრატეგიის მომზადებისას, საქართველოს ეროვნული ბანკი გაეცნო მიმდინარე საერთაშორისო ტენდენციებსა და სხვა ქვეყნების კოლეგა უწყებების სამოქმედო გეგმებს. გარდა ამისა, საქართველოს ეროვნული ბანკის 2026-2028 წლების საზედამხედველო პრიორიტეტების მიმართ საფინანსო სექტორისა და დაინტერესებული პირების მოსაზრებების, მოლოდინებისა და ზოგადად მიმდინარე გამოწვევებზე ხედვის გაზიარების მიზნით, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა საჯარო კონსულტაციისათვის [კითხვარი](#) გამოაქვეყნა.

საერთაშორისო მიდგომების, არსებული საჭიროებებისა და დაინტერესებული მხარეების მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებების გათვალისწინებით კი საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა 2026-2028 წლებისთვის შემდეგი საზედამხედველო პრიორიტეტები განსაზღვრა:

- საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასა და სტანდარტებთან დაახლოება;
- საფინანსო სექტორის მდგრადი ფუნქციონირების მიზნით რისკების მართვის ჩარჩოს გაუმჯობესება;
- ფინანსური ინოვაციების განვითარება, კონკურენციისა და მომხმარებელთა უფლებების დაცვის ხელშეწყობა;
- ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარება;

¹ ამ დოკუმენტის მიზნებისთვის საფინანსო სექტორი გულისხმობს საქართველოს ეროვნული ბანკის შემდეგ საზედამხედველო სუბიექტებს: კომერციულ ბანკს, მიკრობანკს, საბანკო ჯგუფს, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციას, საკრედიტო კავშირს, ვალუტის გადამცვლელ პუნქტს, სესხის გამცემ სუბიექტს, საკრედიტო საინფორმაციო ბიუროს, ფასიანი ქაღალდების დამოუკიდებელ რეგისტრატორს, საბროკერო კომპანიას (გარდა სადაზღვევო ბროკერისა), საფონდო ბირჟას, ცენტრალურ დეპოზიტარს, სპეციალიზებულ დეპოზიტარს, აქტივების მმართველ კომპანიას, ანგარიშვალდებულ საწარმოს, საინვესტიციო ფონდს და ავტორიზებულ სეკურიტიზაციის სპეციალურ მიზნობრივ ერთეულს.

- მომავალზე ორიენტირებული ზედამხედველობის გაძლიერება და ინკლუზიურობის ზრდა.

აღსანიშნავია, რომ საზედამხედველო სტრატეგიას წელს ახალი მიმართულება ემატება. დოკუმენტი უკვე ტრადიციად ქცეული ფორმატის გარდა, ასევე, ერთ-ერთი პრიორიტეტის ფარგლებში მოიცავს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზედამხედველობის მიმართულებას.

საქართველოს ეროვნული ბანკი აღნიშნული პრიორიტეტების ფარგლებში მომდევნო წლებშიც განაგრძობს მარეგულირებელი ჩარჩოს განვითარებას, ხელს შეუწყობს საფინანსო სისტემის სტაბილურ და ეფექტიან ფუნქციონირებას, კონკურენტუნარიანი გარემოს ჩამოყალიბებას, სისტემური რისკის კონტროლს და პოტენციური რისკების შემცირებას.

აღნიშნული საზედამხედველო სტრატეგია არ უნდა იქნეს განხილული იზოლირებულად, არამედ საქართველოს ეროვნული ბანკის სხვა შესაბამისი მიმართულებების სტრატეგიებთან, მანდატთან, მისიასა და ხედვასთან მიმართებით ერთობლიობაში.

ნათია თურნავა

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი

საზედამხედველო სტრატეგიის ფორმირების საფუძვლები და ისტორიული კონტექსტი

სამომავლო დონისძიებებზე საფინანსო სექტორისთვის პროგნოზირებადობის ზრდისა და დაინტერესებული მხარეებისთვის საზედამხედველო პრიორიტეტებსა და გეგმებზე ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მიზნით საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (შემდგომში - ეროვნული ბანკი) სამწლიანი საზედამხედველო სტრატეგიის დოკუმენტის გამოქვეყნების პრაქტიკა 2020 წლიდან დაიწყო.

საზედამხედველო სტრატეგია წარმოადგენს ეროვნული ბანკის საშუალოვადიან სტრატეგიულ ხედვას, რომელიც ეფუძნება პროაქტიულ, მომავალზე ორიენტირებულ და რისკებზე დაფუძნებულ მიდგომას. საზედამხედველო პრიორიტეტების განსაზღვრა ხდება საფინანსო სექტორის ძირითადი რისკებისა და გამოწვევების სისტემური შეფასების საფუძველზე.

საზედამხედველო პრიორიტეტების ფორმირებისას, ეროვნული ბანკი ეყრდნობა შემდეგ ფაქტორებს:

- საფინანსო სექტორის საქმიანობის ზედამხედველობისა და რეგულირების ძირითადი მიმართულებები;²
- საერთაშორისო პარტნიორებისგან მიღებული რეკომენდაციები³ და ნაკისრი ვალდებულებები,⁴ რაც ხელს უწყობს საუკეთესო სტანდარტებთან დაახლოებას;
- პრაქტიკაში, მათ შორის, რისკებზე დაფუძნებული საზედამხედველო ჩარჩოს - რისკების შეფასების საერთო პროგრამისა (GRAPE) და სტრეს-ტესტების ფარგლებში გამოვლენილი საჭიროებები და გამოწვევები;
- საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკისა და ტენდენციების მუდმივი მონიტორინგი, ანალიზი და საზედამხედველო ჩარჩოს დახვეწა, მათ შორის, პრევენციული მექანიზმების კიდევ უფრო განვითარების მიზნით;
- ინკლუზიურობა, საფინანსო სექტორისა და საზოგადოებისგან მიღებული ინიციატივების და უკუკავშირის გათვალისწინება გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.⁵

საზედამხედველო სტრატეგიით გათვალისწინებული პრიორიტეტების ეფექტურად განსახორციელებლად, 2026-2028 წლებში ეროვნული ბანკი კიდევ უფრო მეტ ყურადღებას დაუთმობს, მათ შორის, შემდეგ მიმართულებებს:

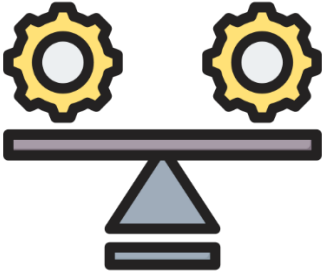
² საქართველოს ეროვნული ბანკის საბჭოს 2022 წლის 4 ნოემბრის №23 განკარგულება “საფინანსო სექტორის საქმიანობის ზედამხედველობისა და რეგულირების ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრის თაობაზე”.

³ საერთაშორისო სავალუტო ფონდისა და მსოფლიო ბანკის მიერ ეროვნული ბანკისათვის მიცემული რეკომენდაციები ხელმისაწვდომია შესაბამისი ორგანიზაციების ვებგვერდებზე (IMF; Worldbank).

⁴ ერთის მხრივ, საქართველოსა და მეორეს მხრივ, ევროკავშირს და ევროპის ატომური ენერჯის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებით და განზრახვის წერილით (Letter of Intent) განსაზღვრული ვალდებულებები.

⁵ აღნიშნული, მათ შორის, მოიაზრებს ეროვნული ბანკის მიერ, მანდატის ფარგლებში, საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების შემუშავების პროცესში, საფინანსო სექტორთან ან/და დაინტერესებულ მხარეებთან საჯარო კონსულტაციების წარმართვის პროცესს, კონსულტაციების გამართვის სახელმძღვანელოს შესაბამისად.

ფინანსური სტაბილურობის უზრუნველყოფა

ეროვნული ბანკის ამოცანაა საფინანსო სექტორის ფინანსური მდგრადობისა და გამჭვირვალობის ხელშეწყობა, მომხმარებელთა და ინვესტორთა უფლებების დაცვა. ამ ამოცანის შესასრულებლად ეროვნული ბანკი ვალდებულია ხელი შეუწყოს საფინანსო სისტემის სტაბილურ და ეფექტიან ფუნქციონირებას, კონკურენტუნარიანი გარემოს ჩამოყალიბებას, სისტემური რისკის კონტროლს, პოტენციური რისკების შემცირებას.

ამ მიზნით, მნიშვნელოვანია ისეთი საზედამხედველო გარემოს შენარჩუნება, სადაც საფინანსო სექტორს შესწევს უნარი, შეუფერხებლად მიაწოდოს მომსახურება ბაზრის მონაწილეებს როგორც სტაბილური განვითარების, ისე შესაძლო ეკონომიკური სტრესის პირობებში. ეროვნული ბანკი ფოკუსირებულია სისტემური რისკების მუდმივ მონიტორინგსა და პრუდენციული პოლიტიკის გატარებაზე, რაც ხელს უწყობს შოკების მიმართ სექტორის მდგრადობას. პარალელურად, როგორც მდგრადი საფინანსო სექტორით, ისე გამჭვირვალე პოლიტიკით, ეროვნული ბანკი ორიენტირებულია ინვესტორთა უფლებების დაცვასა და მათი ნდობის მოპოვებაზე.

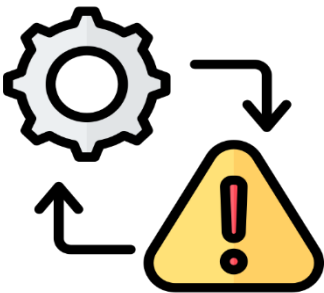
ინოვაციების წახალისება და ციფრული ტრანსფორმაცია

ეროვნული ბანკი, როგორც პროგრესზე ორიენტირებული რეგულატორი, აქტიურად უჭერს მხარს ინკლუზიური და ინოვაციური ფინტექ ეკოსისტემის განვითარებასა და ფინანსური სერვისების გაციფრულებას. ჩვენი მიზანია შევექმნათ ისეთი გარემო, სადაც ტექნოლოგიური ინოვაციები ერთი მხრივ ხელს უწყობს კონკურენციის განვითარებას, ხოლო მეორე მხრივ თანხვედრაშია მომხმარებელთა საჭიროებებთან.

საფინანსო სექტორის ციფრული ტრანსფორმაციის წახალისების პარალელურად, ვითარდება უშუალოდ ეროვნული ბანკის საზედამხედველო ტექნოლოგიებიც და ტექნიკური შესაძლებლობებიც.

რისკებზე დაფუძნებული ზედამხედველობა

საფინანსო სექტორის მდგრადობისთვის მნიშვნელოვანია ეფექტური, რისკებზე დაფუძნებული ზედამხედველობის მოდელის არსებობა. ჩვენ მუდმივად ვხვეწთ მარეგულირებელ ჩარჩოს, საზედამხედველო მიდგომებსა და მონიტორინგის ინსტრუმენტებს, რათა დროულად მოვანდინოთ პოტენციური რისკების იდენტიფიცირება და პრევენცია.

ამ მიზნით, ეროვნული ბანკი ცალკეულ საზედამხედველო სუბიექტებთან მიმართებით უკვე იყენებს რისკზე დაფუძნებულ საზედამხედველო რეჟიმს⁶ და ამავდროულად გრძელდება მუშაობა

⁶ ეროვნული ბანკი საბანკო ზედამხედველობასა და რეგულირებას რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობის შემდეგი პრინციპების დაცვით წარმართავს: მატერიალურ რისკებზე კონცენტრირება, მომავალზე ორიენტირებული მიდგომა, დიალოგი რეგულირებად ფინანსურ ინსტიტუტებთან, მიკრო და მაკროპრუდენციული ზედამხედველობის კოორდინაცია, თანმიმდევრულობა, შესაბამისობა და თავსებადობა,

ზედამხედველობას დაქვემდებარებული სხვა სუბიექტების ზედამხედველობის რეჟიმის რისკზე დაფუძნებულ პრინციპებზე პროპორციული გადაყვანის მიმართულებით. აღნიშნული პრინციპის ფარგლებში საზედამხედველო სუბიექტების ზედამხედველობა, მათ შორის, მოიცავს ეროვნული ბანკის მიერ რისკებზე მათი მატერიალურობის პროპორციულად ფოკუსირებას, რაც შესაძლებელს გახდის რესურსების ეფექტიან განაწილებას, აღნიშნულის ხარჯზე კი მომავალზე ორიენტირებული საზედამხედველო მიდგომის არსებობას.

მომხმარებელთა უფლებები და ფინანსური განათლება

ფინანსური განათლების დონის ამაღლება მომხმარებელთა უფლებების დაცვის წინაპირობაა. ეროვნული ბანკის მიზანია, ხელი შეუწყოს გათვითცნობიერებული და ინფორმირებული საზოგადოების ჩამოყალიბებას, რათა თითოეულმა მომხმარებელმა შეძლოს საკუთარი უფლებების უკეთ იდენტიფიცირება და მათი ეფექტური დაცვა საფინანსო სექტორთან ურთიერთობისას.

ეროვნული ბანკისთვის მნიშვნელოვანია არა მხოლოდ მომხმარებელთა უფლებების დაცვა დამდგარ შედეგებთან მიმართებით, არამედ ქვეყანაში ფინანსური განათლების დონის ამაღლება, როგორც მაპრევენციო ეფექტი. ინფორმირებული მომხმარებელი ნიშნავს უფრო მდგრად და ჯანსაღ ფინანსურ სისტემას. მათ შორის, ამ მიზნით, **ფინანსური განათლების ეროვნული სტრატეგიის** ფარგლებში შეიქმნა ფინანსური განათლების პლატფორმა.⁷ აღნიშნული სტრატეგიის განხორციელებას სათავეში უდგას ეროვნული ბანკი, თუმცა, მასში ჩართულია კერძო თუ საჯარო სექტორის არაერთი წარმომადგენელი, სასწავლო დაწესებულებები, საერთაშორისო თუ ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციები.

საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოება და საერთაშორისო თანამშრომლობა

ეროვნული ბანკი ყოველდღიურ რეჟიმში მუშაობს მარეგულირებელი ჩარჩოსა და საზედამხედველო პრაქტიკის საერთაშორისო სტანდარტებთან ჰარმონიზაციაზე, რაც საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებისა და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების წარმომადგენლების მიერ დადებითად ფასდება. აღნიშნულს მოწმობს სარეიტინგო კომპანიების ანგარიშებში მითითებული შეფასებები, რომლის მიხედვითაც,

შიდა რესურსების ეფექტიანი გამოყენება. რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობის პრინციპებზე დეტალური ინფორმაცია ხელმისაწვდომია ეროვნული ბანკის [ვებგვერდზე](#).

⁷ ფინელუ არის პირველი ქართული საგანმანათლებლო ვებ-პლატფორმა, რომელიც სრულად ფინანსურ განათლებას ეძღვნება და თავს უყრის ისეთ საგანმანათლებლო რესურსებს, როგორიცაა პუბლიკაციები და ბლოგები, ბროშურები, სახელმძღვანელოები და სხვა მსგავსი საბეჭდი და დამხმარე მასალა, ვიდეო და აუდიო კონტენტი. დეტალური ინფორმაციისთვის, შეგიძლიათ ეწვიოთ ფინელუს [ვებგვერდს](#).

საქართველოს საბანკო სისტემის პერსპექტივა უარყოფითიდან სტაბილურამდე გაუმჯობესდა.⁸ ასევე, განსაკუთრებით მაღალი შეფასება ეძლევა ინსტიტუციურ ჩარჩოს საქართველოში და ხაზგასმით აღინიშნება, რომ საბანკო სექტორის რეგულირება და ზედამხედველობა მოწინავეა რეგიონში.⁹ გარდა ამისა, ანგარიშებში ყურადღება ეთმობა გატარებულ სტრუქტურულ რეფორმებს, რომლის შედეგადაც საქართველოს ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა რეგიონის ქვეყნებთან შედარებით პროდენციულია, რამაც ხელი შეუწყო მაკროეკონომიკურ სტაბილურობას და ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებას.¹⁰

ეროვნული ბანკი საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, სხვა ქვეყნების ცენტრალურ ბანკებთან და ფინანსურ ინსტიტუტებთან მჭიდრო თანამშრომლობას განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს. გლობალური ეკონომიკური ურთიერთდამოკიდებულებისა და მსოფლიო ეკონომიკის გამოწვევების ზრდის ფონზე სხვადასხვა ქვეყნის კოლეგა უწყებებთან თანამშრომლობა ხელს უწყობს საგარეო ეკონომიკური შოკებისა და სისტემური რისკების კოორდინირებულად მართვას და შესაბამისად, ფინანსურ სტაბილურობას.

ეროვნული ბანკის საერთაშორისო ასპარეზზე აქტიური ჩართულობა საქართველოს ფინანსური სისტემის მდგრადობისა და ეკონომიკური პოტენციალის შესახებ ინფორმაციის საერთაშორისო მასშტაბით გავრცელებას უწყობს ხელს, რაც ქვეყნის გრძელვადიანი ეკონომიკური განვითარების უმნიშვნელოვანესი წინაპირობაა.

ინსტიტუციური გამლიერება

ძლიერი რეგულატორი ნიშნავს მდგრად და განვითარებულ საფინანსო სისტემას. მიუხედავად იმისა, რომ ეროვნული ბანკი საკუთარი მაგალითით უკვე ამკვიდრებს მართვის მაღალ სტანდარტს, იგი მუდმივად იხვეწება და ვითარდება.

ციფრული ტრანსფორმაცია, მონაცემთა ანალიტიკაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებები და გუნდის პროფესიული განვითარება ის ინსტრუმენტებია, რომლითაც ჩვენ ვპასუხობთ თანამედროვეობის გამოწვევებს. როგორც საფინანსო სექტორის, ისე ეროვნული ბანკის მიმართ საზოგადოების ნდობის ამაღლება ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ამოცანაა. ამ ნდობის გასამყარებლად, ეროვნული ბანკი მოქმედებს, როგორც პროპორციული და პროგნოზირებადი რეგულატორი.

⁸ საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანია Moody's-მა საქართველოს საბანკო სისტემის პერსპექტივა (Ba2) უარყოფითიდან სტაბილურამდე გაუმჯობესა. დეტალური ინფორმაციისთვის, შეგიძლიათ ეწვიოთ [ვებგვერდს](#).

⁹ S&P Global Ratings - საქართველოს საბანკო სექტორის რეგულირება და ზედამხედველობა მოწინავეა რეგიონში. დეტალური ინფორმაციისთვის, შეგიძლიათ ეწვიოთ [ვებგვერდს](#).

¹⁰ საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტო S&P Global Ratings-მა საქართველოს სუვერენული რეიტინგი 'BB' დონეზე, ხოლო პერსპექტივა - "სტაბილურზე" შეინარჩუნა. დეტალური ინფორმაციისთვის, შეგიძლიათ ეწვიოთ [ვებგვერდს](#).

ვის შეეხება საზედამხედველო სტრატეგია?

„საქართველოს ეროვნული ბანკის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის თანახმად, ეროვნულ ბანკს მინიჭებული აქვს სრული უფლებამოსილება, ზედამხედველობა გაუწიოს კომერციული ბანკების, მიკრობანკების, საბანკო ჯგუფების, არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულებების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების, ფასიანი ქაღალდების დამოუკიდებელი რეგისტრატორების, საბროკერო კომპანიების (გარდა სადაზღვევო ბროკერებისა), საფონდო ბირჟის, ცენტრალური დეპოზიტარის, სპეციალიზებული დეპოზიტარის, აქტივების მმართველი კომპანიების, ანგარიშვალდებული საწარმოების, საპენსიო ფონდის, ვალუტის გადამცვლელი პუნქტების, საინვესტიციო ფონდების, ავტორიზებული სეკიურიტიზაციის სპეციალური მიზნობრივი ერთეულების, საგადახლო სისტემის ოპერატორების, საგადახლო მომსახურების პროვაიდერების, საკრედიტო საინფორმაციო ბიუროს, სესხის გამცემი სუბიექტებისა და ვირტუალური აქტივის მომსახურების პროვაიდერების საქმიანობას.

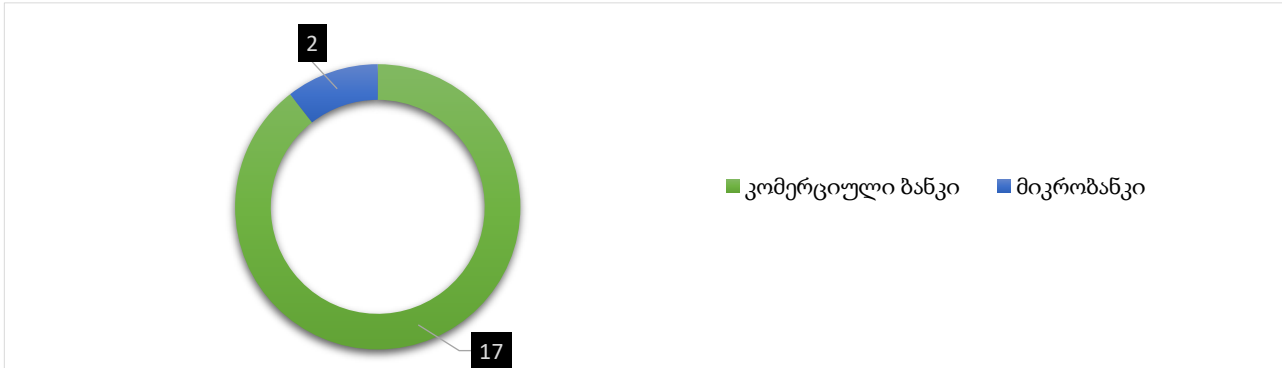
ეროვნული ბანკის ამოცანაა საფინანსო სექტორის ფინანსური მდგრადობისა და გამჭვირვალობის ხელშეწყობა, მომხმარებელთა და ინვესტორთა უფლებების დაცვა. ამ მიზნით, ეროვნული ბანკი სხვადასხვა გზით ხელს უწყობს კონკურენტუნარიანი გარემოს განვითარებასა და შესაძლო რისკების შემცირებას, რაც, თავის მხრივ, დადებითად მოქმედებს საფინანსო სექტორის გამართულ ფუნქციონირებაზე და ქმნის საიმედო გარემოს ინვესტორებისთვის. აღნიშნული მიზნით, ეროვნული ბანკი იყენებს კანონმდებლობით განსაზღვრულ საზედამხედველო უფლებამოსილებებსა და შესაბამის ინსტრუმენტებს, ხოლო მარეგულირებელი ჩარჩო თანხვედრაშია, როგორც ეროვნულ კანონმდებლობასთან, ისე საერთაშორისო სტანდარტებთან.

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ წინამდებარე საზედამხედველო სტრატეგია არ ეხება ეროვნული ბანკის ზედამხედველობას დაქვემდებარებულ ყველა სუბიექტს, არამედ მიემართება მხოლოდ შემდეგ საზედამხედველო სუბიექტებს: კომერციულ ბანკს, მიკრობანკს, საბანკო ჯგუფს, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციას, საკრედიტო კავშირს, ვალუტის გადამცვლელ პუნქტს, სესხის გამცემ სუბიექტს, საკრედიტო საინფორმაციო ბიუროს, ფასიანი ქაღალდების დამოუკიდებელ რეგისტრატორს, საბროკერო კომპანიას (გარდა სადაზღვევო ბროკერისა), საფონდო ბირჟას, ცენტრალურ დეპოზიტარს, სპეციალიზებულ დეპოზიტარს, აქტივების მმართველ კომპანიას, ანგარიშვალდებულ საწარმოს,¹¹ საინვესტიციო ფონდს და ავტორიზებული სეკიურიტიზაციის სპეციალურ მიზნობრივ ერთეულს. აღნიშნული სუბიექტები საზედამხედველო სტრატეგიის მიზნებისთვის ერთობლივად იწოდებიან როგორც საფინანსო სექტორი/საფინანსო სექტორის წარმომადგენლები. ეროვნული ბანკის კონკრეტული საზედამხედველო სფეროებისა და სუბიექტებისთვის განკუთვნილი თემატური სტრატეგიები მოცემული დოკუმენტისგან დამოუკიდებლად მუშავდება, ხოლო უკვე გამოქვეყნებული სტრატეგიები ხელმისაწვდომია ეროვნული ბანკის ოფიციალურ [ვებგვერდზე](#).

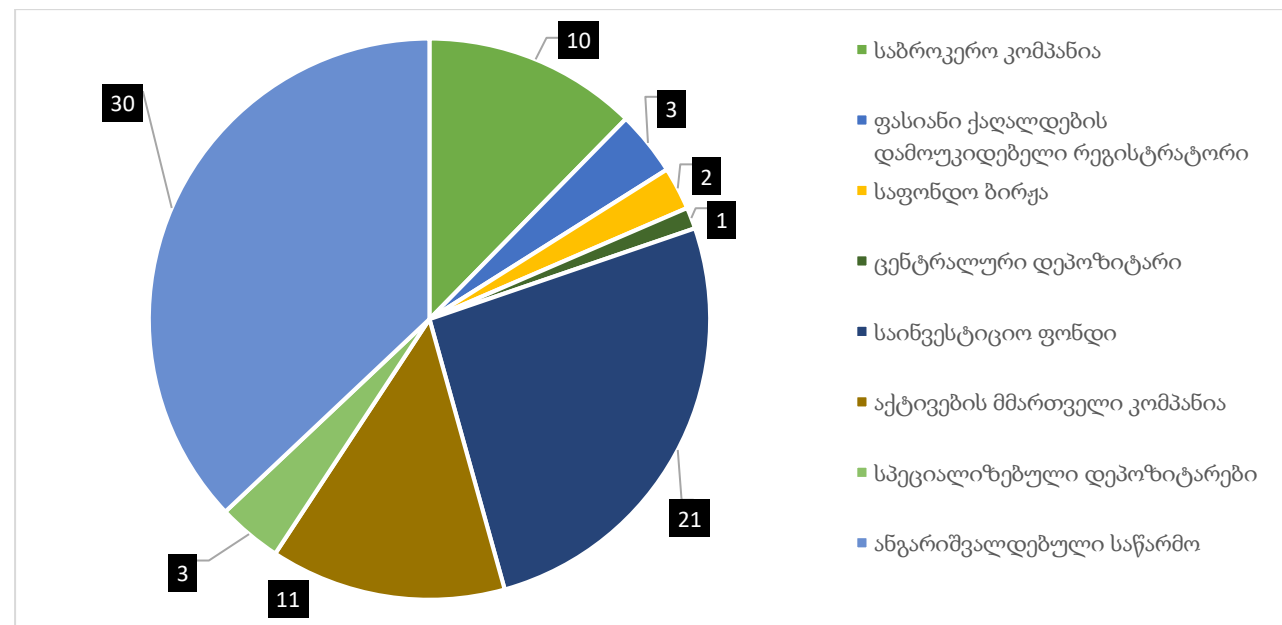
¹¹ „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე, ანგარიშვალდებული საწარმო არის ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული საწარმო. ხოლო აღნიშნული პირველი პუნქტის მიხედვით, ანგარიშვალდებულ საწარმოდ მიიჩნევა საჯარო ფასიანი ქაღალდების ემიტენტი, რომელიც „მწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად არის დაფუძნებული.

საფინანსო სექტორის წარმომადგენელთა მრავალფეროვნება და მათი რაოდენობა მეტყველებს საფინანსო სექტორის დინამიკურობასა და ჯანსაღ კონკურენტულ გარემოზე.

ცხრილი №1¹² - საბანკო სექტორის წარმომადგენლების რაოდენობა

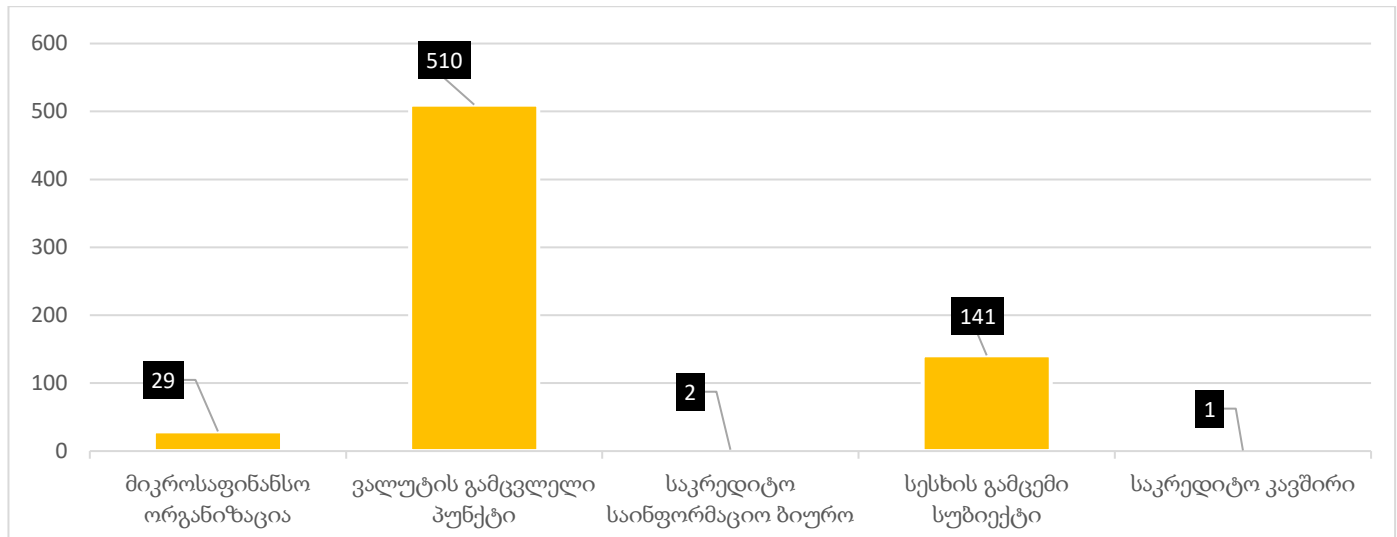
ცხრილი №2¹³ - ფასიანი ქაღალდების ბაზრის წარმომადგენლების რაოდენობა

¹² ცხრილი ასახავს საბანკო სექტორის წარმომადგენლების რაოდენობას 2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სუბიექტების რაოდენობები ცვალებადია და პერიოდულად განახლებადი ინფორმაცია ხელმისაწვდომია ეროვნული ბანკის ვებგვერდზე (კომერციული ბანკები, მიკრობანკები).

¹³ ცხრილი ასახავს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზედამხედველობას დაქვემდებარებული იმ სუბიექტების რაოდენობას 2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებსაც მიემართება წინამდებარე საზედამხედველო სტრატეგია. ამასთან, აღნიშნული თარიღისთვის სეკიურიტიზაციის სპეციალური მიზნობრივი ერთეული არ იყო ავტორიზებული, შესაბამისად, ცხრილში არ არის მითითებული. სუბიექტების რაოდენობები ცვალებადია და პერიოდულად განახლებადი ინფორმაცია ხელმისაწვდომია ეროვნული ბანკის ვებგვერდზე (ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზედამხედველობა).

ცხრილი №3¹⁴ - არასაბანკო დაწესებულებებისა და საკრედიტო საინფორმაციო ბიუროს რაოდენობა

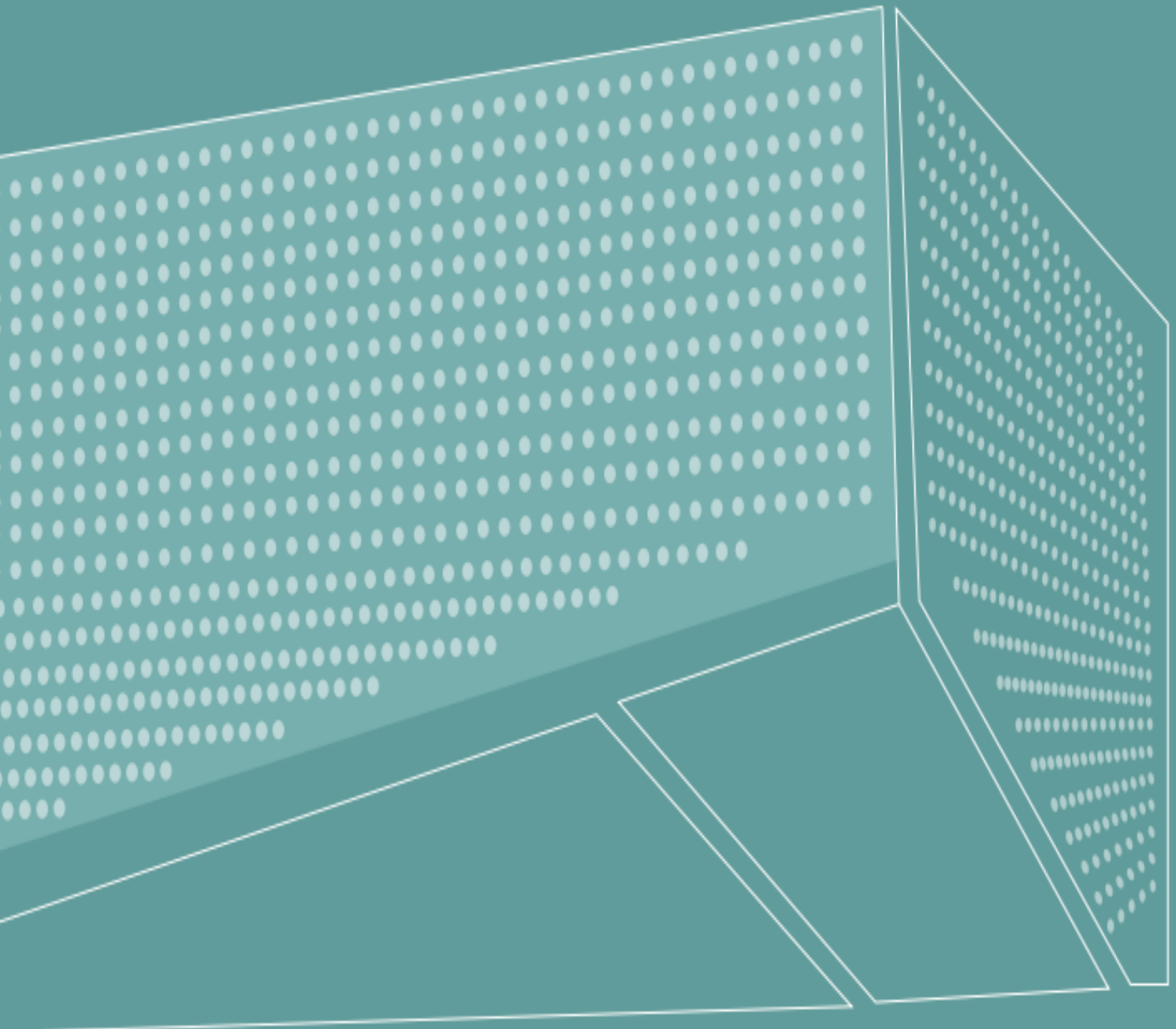
¹⁴ ცხრილი ასახავს არასაბანკო დაწესებულებებისა და საკრედიტო საინფორმაციო ბიუროს რაოდენობას 2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სუბიექტების რაოდენობები ცვალებადია და პერიოდულად განახლებადი ინფორმაცია ხელმისაწვდომია ეროვნული ბანკის ვებგვერდზე ([საქართველოში რეგისტრირებული არასაბანკო დაწესებულებები, საკრედიტო საინფორმაციო ბიურო](#)).

მისია

ეროვნული ბანკის ფუნქციები და ამოცანები განსაზღვრულია „საქართველოს ეროვნული ბანკის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად.

არსებული მანდატის ფარგლებში ეროვნული ბანკის მისიაა მდგრადი და ჯანსაღი საფინანსო სექტორის განვითარების ხელშეწყობა, რომელიც დიაა კვალიფიციური ინვესტორებისთვის, სადაც უზრუნველყოფილია კონკურენტუნარიანი გარემო და დაცულია მომხმარებელთა ინტერესები.

აღნიშნული მისიის ფარგლებში, ეროვნული ბანკი ორიენტირებულია ინკლუზიურობასა და გამჭვირვალობაზე, მუდმივად ზრუნავს მარეგულირებელი ჩარჩოს განვითარებაზე, საერთაშორისო სტანდარტებისა და საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვაზე.

ხედვა

მდგრადი განვითარებისა და ნდობის გარანტი

ინსტიტუციური სრულყოფილებისკენ სწრაფვა თანამედროვე სტანდარტებისა და ტექნოლოგიების საზედამხედველო პროცესში ინტეგრირებით

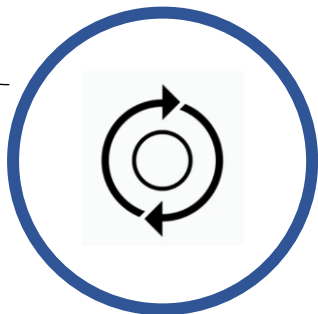
ფინანსური მდგრადობისა და ნდობის გაძლიერება გამჭვირვალობისა და პროგნოზირებადი პოლიტიკის საშუალებით

მდგრადი განვითარება და ESG პრინციპების მარეგულირებელ ჩარჩოში ინტეგრაცია, ქვეყნის გრძელვადიანი ეკონომიკური სტაბილურობის ხელშეწყობის მიზნით

ინკლუზიური ფინანსური გარემო და მომხმარებელთა კეთილდღეობა

პროაქტიული ზედამხედველობა და მომავალზე ორიენტირებული მიდგომა გრძელვადიანი ეფექტების მისაღწევად

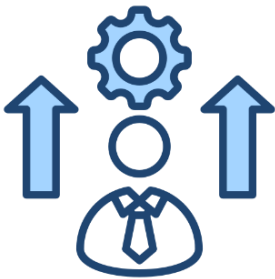
ორგანიზაციული ღირებულებები და პროფესიული კულტურა

ინსტიტუციური მდგრადობა და ობიექტურობა

ეროვნული ბანკის საქმიანობის ეფექტიანობა, მათ შორის, მის ინსტიტუციურ მდგრადობასა და მიუკერძოებლობას ეფუძნება. ორგანიზაციული ღირებულებები და პროფესიული კულტურა კი ინსტიტუციური მდგრადობის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან წინაპირობას წარმოადგენს.

ეროვნული ბანკის გუნდი დაკომპლექტებულია პროფესიონალებით, რომლებიც იზიარებენ ობიექტურობისა და პროპორციული მიდგომის მნიშვნელობას. გარდა ამისა, დროულობისა და პრევენციული მიდგომის უზრუნველსაყოფად, ეროვნული ბანკი რიგ სუბიექტებთან მიმართებით საზედამხედველო პროცესს წარმართავს რისკზე დაფუძნებული პრინციპით, რაც საზედამხედველო რესურსების ოპტიმალურ და ადეკვატურ გადანაწილებას უზრუნველყოფს სუბიექტების რისკების მატერიალურობის გათვალისწინებით, ხოლო სხვა სუბიექტებთან მიმართებით აღნიშნულ მიდგომებს ეტაპობრივად ნერგავს. ამასთან, ეროვნული ბანკისთვის პრიორიტეტულია კონფიდენციალურობის მაღალი სტანდარტების დაცვა და ინსტიტუციური რესურსების პასუხისმგებლიანი მართვა.

პროფესიონალთა გუნდი და განვითარებისკენ მუდმივი სწრაფვა

ეროვნული ბანკის გუნდი ორიენტირებულია მუდმივ განვითარებაზე. ჩვენთვის პროფესიული ზრდა უწყვეტი პროცესია, რაც გულისხმობს კომპეტენციის მუდმივ ამაღლებას, ინოვაციური მიდგომების ათვისებასა და საქმიანობის კეთილსინდისიერად, დათქმულ ვადებში შესრულებას. ჩვენი გუნდის თითოეული წევრი აცნობიერებს მასზე დაკისრებულ პასუხისმგებლობას, რაც საზედამხედველო პროცესის ყველა ეტაპზე ობიექტურობისა და საქმისადმი ერთგულების გარანტიაა.

ინსტიტუციური განვითარების პარალელურად, ეროვნული ბანკი მუდმივად ზრუნავს თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლებაზე, რათა ჩვენმა გუნდმა ეფექტურად უპასუხოს საფინანსო სექტორის თანამედროვე გამოწვევებს და უზრუნველყოს საზედამხედველო გადაწყვეტილებების მიღების მაღალი ხარისხი.

ინოვაციური ხელვა და გამბედაობა

ცვლილებები ჩვენთვის შესაძლებლობაა. პროგრესი კრეატიული მიდგომებითა და თანამედროვე მართვის მოდელების დანერგვით მიიღწევა. ჩვენი გუნდის მისწრაფება და გაბედული გადაწყვეტილებები გვაძლევს ძალას, ვიყოთ საფინანსო სექტორის სანიმუშო ზედამხედველი. ჩვენ აქტიურად ვუჭერთ მხარს საფინანსო სექტორში ინოვაციური პროდუქტების, პროცესების, ტექნოლოგიებისა და საზედამხედველო მიდგომების განვითარებას.

გუნდურობა და ჯანსაღი სამუშაო გარემო

ჩვენი ძალა ერთიანობასა და იდეების მრავალფეროვნებაშია. ვქმნით ინკლუზიურ გარემოს, სადაც თითოეული წევრის ჩართულობა აღიარებულია, ხოლო კონსტრუქციული უკუკავშირი და ცოდნის გაზიარება წახალისებული. ჩვენ პატივს ვცემთ ერთმანეთის შრომას და ვინარჩუნებთ ურთიერთპატივისცემაზე დაფუძნებულ, უსაფრთხო და მამოტივირებელ სამუშაო გარემოს, რათა გუნდის თითოეულ წევრს საკუთარი პოტენციალის

მაქსიმალური რეალიზების შესაძლებლობა ჰქონდეს. სწორედ ეს ერთიანი კორპორაციული კულტურა განაპირობებს ჩვენ ინსტიტუციურ მზაობას - ერთიანი ძალებით ვუპასუხოთ საფინანსო სექტორის წინაშე არსებულ გამოწვევებს.

რეპუტაცია და საქმიანობის სტანდარტი

ეროვნული ბანკის თითოეული თანამშრომელი მონაწილეობას იღებს ორგანიზაციის რეპუტაციის შექმნაში. ჩვენი საქმიანობა ორიენტირებულია ეროვნული ბანკის მიმართ საზოგადოების, ინვესტორების და საერთაშორისო პარტნიორების ნდობის განმტკიცებაზე. ეფექტური კომუნიკაცია და დაინტერესებული მხარეების ჩართულობა გადაწყვეტილების მიღების პროცესის განუყოფელი ნაწილია. ეროვნული ბანკი ორიენტირებულია იყოს საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მყოფი ზედამხედველი, რომელიც

იმსახურებს საერთაშორისო აღიარებას და პროფესიულ ნდობას როგორც რეგიონულ, ისე გლობალურ დონეზე.

საქმიანობის განხორციელების შესაძლო ბარიერები და რისკები

საფინანსო სექტორის დინამიური განვითარება და მზარდი ტექნოლოგიური პროგრესი მუდმივად წარმოშობს ახალ შესაძლებლობებსა და გამოწვევებს, რაც პროაქტიულ მიდგომას საჭიროებს. შესაბამისად, საზედამხედველო მანდატის ჯეროვანი შესრულების პარალელურად გამჭვირვალობის მაღალი სტანდარტის უზრუნველსაყოფად, ეროვნული ბანკი უფლებამოსილია, საჭიროებისამებრ, გადახედოს და შეცვალოს სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული აქტივობები, მათ შორის, მათი შესრულების ვადები. აღნიშნული მიდგომა უზრუნველყოფს საზედამხედველო სტრატეგიის შესაბამისობას საფინანსო სექტორის რეალურ საჭიროებებთან და საზედამხედველო რესურსების მაქსიმალურად ეფექტურ გამოყენებას.

ამ ეტაპზე იდენტიფიცირებული ძირითადი გამოწვევები, რომლებიც გავლენას ახდენს საოპერაციო გარემოზე და შესაძლოა წარმოშვას საზედამხედველო სტრატეგიით გათვალისწინებული აქტივობების ცვლილებების საჭიროება, მათ შორის, მოიცავს შემდეგს:

- **ფინანსური გლობალიზაცია:** საზღვრებშორისი (cross-border) ფინანსური ინსტიტუტებისგან შემდგარი ჯგუფების რაოდენობის ზრდა ზედამხედველობის პროცესს უფრო კომპლექსურს ხდის და საჭიროებს სხვა ქვეყნების მარეგულირებლებთან ერთად კოორდინირებულ მიდგომებს, რათა სრულყოფილად იქნას გამოვლენილი და შეფასებული რისკები და მათი გადამღები ეფექტები.
- **გეოპოლიტიკური არასტაბილურობა და მაკროეკონომიკური შოკები:** რეგიონული კონფლიქტები და მსოფლიო ეკონომიკური მდგომარეობის ცვალებადობა მოითხოვს პოტენციური მაკროეკონომიკური შოკების შეფასებას და მათთან მიმართებით როგორც საფინანსო სისტემის, ისე საზედამხედველო ორგანოს მუდმივ მზაობას.
- **საფინანსო სექტორის მომხმარებელთა და ინვესტორთა ქცევის ცვლილება:** მომსახურების მისაღებად ტრადიციული ფინანსური სერვისების ჩანაცვლება ინოვაციური და საინვესტიციო პრიორიტეტების ტრანსფორმაცია საჭიროებს საზედამხედველო ჩარჩოს მუდმივ შესაბამისობას ბაზრის მონაწილეთა ახალ მოლოდინებსა და ქცევით მოდლებთან.
- **ახალი თაობის არაფინანსური და განვითარებადი რისკები:** პროცესების გაციფრულებით გამოწვეული არაფინანსური რისკები და ახალი, გაუთვალისწინებელი ან სწრაფად განვითარებადი საფრთხეები, რომელთა რაოდენობრივი შეფასება რთულია. განვითარებადი რისკებს ახასიათებთ დაბალი პროგნოზირებადობა. ეს რისკები ხშირად ტექნოლოგიური პროგრესიდან, სოციალური ან გარემოს ცვლილებებიდან გამომდინარეობს და მათ სრულად წინასწარ შესაფასებლად და შესამცირებლად ისტორიული მონაცემები არასაკმარისია.
- **ტექნოლოგიური მდგრადობა და კიბერუსაფრთხოება:** ხელოვნური ინტელექტის (AI) და მეგამონაცემების (Big Data) გამოყენების ზრდა ინდუსტრიაში, რაც პარალელურად ზრდის კიბერშეტევების რისკს და მოითხოვს მაღალტექნოლოგიურ დაცვის მექანიზმებს.
- **ვირტუალური აქტივების ეკოსისტემა:** კრიპტო აქტივებისა და დეცენტრალიზებული ფინანსების (Decentralized Finance) სწრაფი განვითარება, რაც საჭიროებს მონიტორინგს და შესაბამის მარეგულირებელ ცვლილებებს.

გარდა ზემოაღნიშნული სისტემური ფაქტორებისა, საზედამხედველო სტრატეგიის ან მისი გარკვეული ნაწილის განხორციელებაზე შესაძლოა სხვა რისკებმაც მოახდინოს გავლენა, მათ შორის:

- **ფორსმაჟორული და გაუთვალისწინებელი გარემოებები:** კრიზისული მოვლენები, რომლებიც სცილდება სტანდარტულ პროგნოზირებას და მოითხოვს საზედამხედველო რესურსების მყისიერ მობილიზებას სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული აქტივობების მიღმა.
- **ინფრასტრუქტურული და სისტემური ხარვეზები:** ეროვნული ბანკის შიდა ტექნოლოგიური შეფერხებები, რამაც შეიძლება ხელი შეუშალოს მონაცემთა დამუშავების, სიდრმისეული ანალიზისა და ზედამხედველობის პროცესებს.
- **ინტელექტუალური კაპიტალის დეფიციტი:** შრომის ბაზარზე მაღალი კონკურენციის პირობებში საზედამხედველო ფუნქციების ჯეროვანი შესრულებისთვის აუცილებელი კომპეტენციის მქონე ადამიანური რესურსების ნაკლებობა.

საზედამხედველო სტრატეგიის განახლება და ვადები

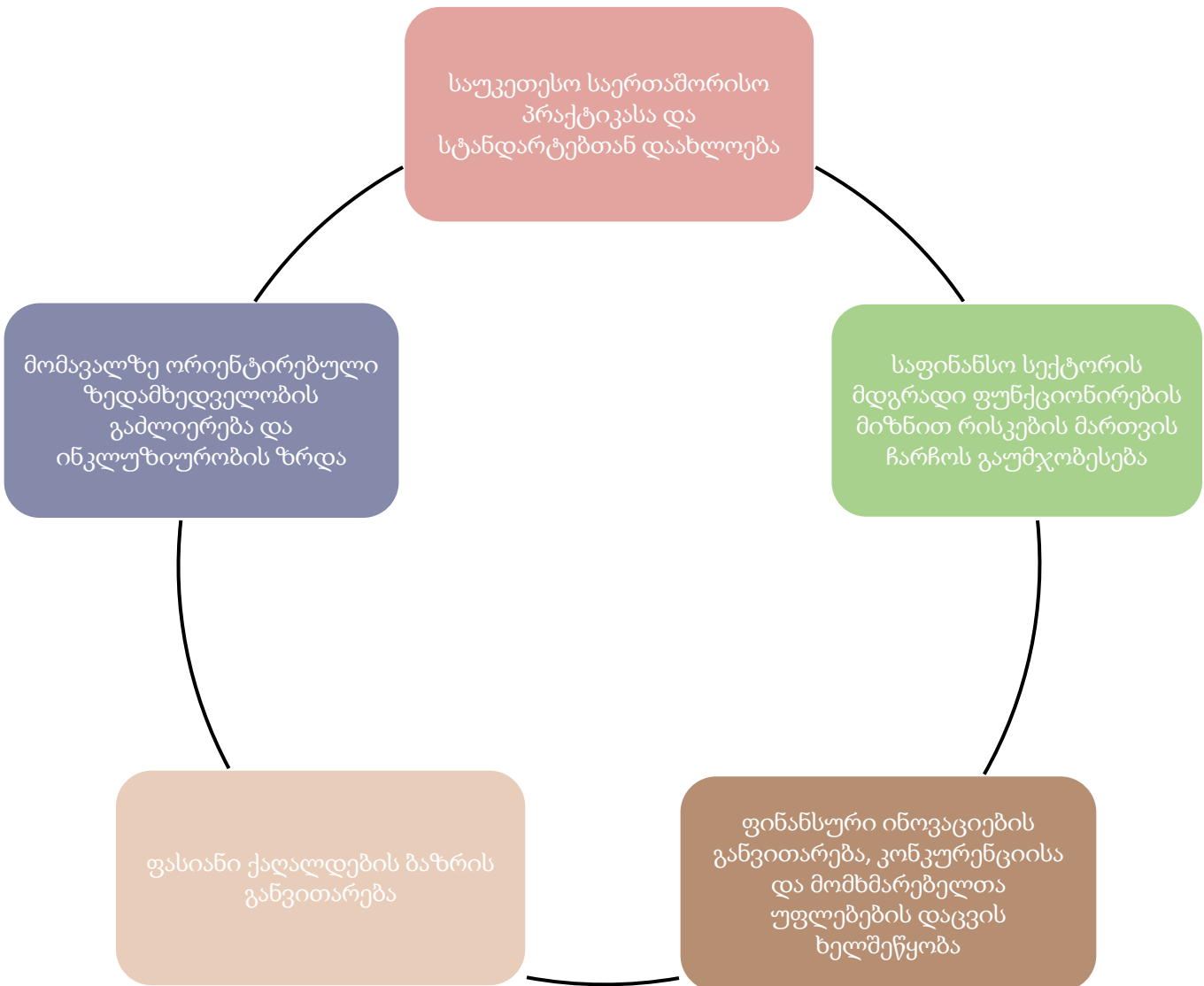
საზედამხედველო მანდატის ეფექტიანად აღსრულებისა და სტრატეგიული მიზნების თანმიმდევრულად მიღწევის მიზნით, სტრატეგია წარმოადგენს დინამიკურ დოკუმენტს, რაც ეროვნული ბანკის მიერ მის ყოველწლიურ გადახედვასა და განახლებას მოიაზრებს. აღნიშნული მიდგომა ემსახურება სექტორისა და დაინტერესებული მხარეებისთვის კიდევ უფრო მაღალ გამჭვირვალობასა და განჭვრეტადობას, რაც უზრუნველყოფს სწორი მოლოდინების ჩამოყალიბებას. დოკუმენტის ყოველწლიური განახლების პროცესი ორიენტირებულია არა საზედამხედველო პრიორიტეტების ცვლილებაზე, არამედ მიმდინარე საოპერაციო გარემოსა და გამოკვეთილი რისკების ანალიზის საფუძველზე სამოქმედო გეგმაში შესაბამისი ცვლილებების ასახვასა და გასული წლის შესრულების ანგარიშის წარდგენაზე. აღნიშნული, მათ შორის, მოიცავს:

- დაგეგმილი აქტივობების არსის გადახედვასა და საჭიროებისამებრ მათ კორექტირებას;
- აქტივობების შესრულების ვადების გადახედვას და საჭიროებისამებრ მათ კორექტირებას. ამ მხრივ, ასევე, გასათვალისწინებელია, რომ იმ აქტივობების შესრულების ვადების სრული სიზუსტით განსაზღვრა, რომლებიც გულისხმობს ან დამოკიდებულია საკანონმდებლო ცვლილებებზე ვერ ხერხდება ეროვნული ბანკის მიერ, რამდენადაც აღნიშნული არ არის მასზე დამოკიდებული;
- ახალი ინიციატივების ინტეგრირებას, არააქტუალური ამოცანების სამოქმედო გეგმიდან ამოღებას ან/და ჩანაცვლებას.

2026-2028 წლების საზედამხედველო პრიორიტეტები

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ მოქმედი მარეგულირებელი და საზედამხედველო ჩარჩო უკვე მნიშვნელოვნად შესაბამისობაშია საერთაშორისო სტანდარტებთან, თუმცა, ეროვნული ბანკი უწყვეტ რეჟიმში აკვირდება საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას და უზრუნველყოფს მარეგულირებელი მიდგომისა და შესაბამისად ბაზის მუდმივ განვითარებას.

აღნიშნულის გათვალისწინებით, ეროვნული ბანკის 2026-2028 წლების საზედამხედველო პრიორიტეტები შემდეგია:

საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასა და სტანდარტებთან დაახლოება

საერთაშორისო საზედამხედველო სტანდარტებისა და საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვა ეროვნული ბანკის საქმიანობის საყრდენს წარმოადგენს. აღნიშნული პრიორიტეტი მიზნად ისახავს ადგილობრივი საფინანსო სექტორის მდგრადობის ამაღლებასა და მისი კონკურენტუნარიანობის ზრდას გლობალურ ბაზარზე. საუკეთესო სტანდარტებთან ჰარმონიზაცია და საერთაშორისო რეკომენდაციების იმპლემენტაცია უზრუნველყოფს გამჭვირვალე, სტაბილური და პროგნოზირებადი საზედამხედველო გარემოს ჩამოყალიბებას. საერთაშორისო პრაქტიკისა და სტანდარტების იმპლემენტაციის მიზნით, ეროვნული ბანკი განაგრძობს მჭიდრო თანამშრომლობას წამყვან საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და სხვა ქვეყნების მარეგულირებელ ორგანოებთან. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა გამოცდილების გაზიარებასა და საზედამხედველო საკითხებთან დაკავშირებით კოორდინაციას.

ეროვნული ბანკი თავისი საქმიანობის ფარგლებში შესაბამის მარეგულირებელ გადაწყვეტილებებთან მიმართებით ხელმძღვანელობს საერთაშორისო პრაქტიკითა და სტანდარტებით და ადგილობრივი საჭიროებების გათვალისწინებით ახდენს მათ იმპლემენტაციას. შესაბამისად, აღნიშნული დოკუმენტით განსაზღვრული თითოეული საზედამხედველო პრიორიტეტი, პირდაპირ კავშირშია საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასა და სტანდარტებთან დაახლოების მიზანთან და აღნიშნული პრიორიტეტის შემავსებელია, მიუხედავად იმისა, რომ საზედამხედველო პრიორიტეტები ცალკეულად ჩამოყალიბდა, მათი მნიშვნელობისა და ეფექტების გათვალისწინებით.

გარდა იმ აქტივობებისა, რაც სხვა საზედამხედველო პრიორიტეტების ფარგლებში იქნა თემატურად განსაზღვრული, აღნიშნული პრიორიტეტის შესრულების მიზნით ეროვნული ბანკი შემდეგ აქტივობებს განახორციელებს:

- „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ და „მიკრობანკების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონებში ცვლილებების განხორციელება რიგი საკითხების საერთაშორისო სტანდარტებთან კიდევ უფრო დაახლოების, დაზუსტებისა და ცხადად ჩამოყალიბების მიზნით. საკანონმდებლო ცვლილებებიდან გამომდინარე საკითხების შესაბამის კანონქვემდებარე ნორმატიულ აქტებში ასახვა,¹⁵ რაც, სხვა მოსალოდნელი გამომდინარე ცვლილებების გარდა, მათ შორის, მოიცავს:
 - კომერციული ბანკის/მიკრობანკის ლიცენზირებასთან დაკავშირებული მოთხოვნების დახვეწას;
 - კომერციული ბანკების/მიკრობანკების ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმების დახვეწას;
 - კომერციული ბანკების/მიკრობანკების მნიშვნელოვანი წილის შექენასთან დაკავშირებული საკითხების დახვეწას;
 - კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების მიერ ფილიალების, წარმომადგენლობებისა და სხვა ანალოგიური ქვედანაყოფების შექმნის წესების დახვეწას;
 - კომერციული ბანკებისათვის უძრავი ქონების იჯარით გაცემის დამატებითი/განსხვავებული კრიტერიუმის განსაზღვრის შესახებ მარეგულირებელი მოთხოვნების განახლებას, ხოლო მიკრობანკებისთვის აღნიშნული მოთხოვნების დადგენას.

¹⁵ ეროვნული ბანკის მიერ ვერ ხერხდება იმ აქტივობების შესრულების ვადების ზუსტად განსაზღვრა, რომლებიც გულისხმობს ან დამოკიდებულია საკანონმდებლო ცვლილებებზე.

- კომერციული ბანკების საზედამხედველო კაპიტალის სტანდარტების მუდმივი მონიტორინგი და დახვეწა:
 - ძირითად პირველად კაპიტალში ჩასართავი გაუნაწილებელი მოგებიდან დაქვითვადი განჭვრეტადი დივიდენდებისა და ხარჯების (foreseeable dividends and charges) განმარტება და შეფასების მეთოდოლოგია. ამასთან, განიმარტება ძირითად პირველად კაპიტალში წლიური და შუალედური მოგების ჩართვის პრინციპი;
 - მაქსიმალური გასანაწილებელი ელემენტების (Maximum Distributable Amount - MDA) ცნებისა და დათვლის მეთოდის შემოღება, რაც, მათ შორის, გულისხმობს კომბინირებული ბუფერის დარღვევის შემთხვევაში MDA-ზე მაღალი მოცულობით კონკრეტული გადახდების განხორციელების შეზღუდვას;
 - საკრედიტო რისკის შეწონვის სტანდარტიზებული მიდგომის განახლება რისკის პოზიციების ბაზელ III-ის სტანდარტებისა და ევროპის პარლამენტისა და საბჭოს 2013 წლის 26 ივნისის 575/2013 რეგულაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით.
- საბანკო ჯგუფის კონსოლიდირებული ზედამხედველობის ჩარჩოს შემუშავება და დანერგვა, საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის, მათ შორის, საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტისა და ევროკავშირის სტანდარტების და მიდგომების გათვალისწინებით.
- კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებული ჩარჩოს დახვეწა, რაც, მათ შორის, მოიცავს:
 - კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების სავალდებულო აუდიტორული შემოწმებისა და განმარტებით შენიშვნებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესების ცვლილებას;
 - [აუდიტორულ ფირმებსა და ეროვნულ ბანკს შორის ეფექტური კომუნიკაციის სახელმძღვანელოს](#) განახლებას.
- კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების საანგარიშგებო ჩარჩოს განვითარება საერთაშორისო ფინანსურ სტანდარტებთან და საუკეთესო პრაქტიკასთან შესაბამისობის მხრივ, რაც, მათ შორის, მოიცავს IFRS სტანდარტების ან/და ევროპის ფინანსური ანგარიშგების ჩარჩოს (FINREP) ცვლილებების შემთხვევებში მათთან შესაბამისობას.
- ელექტრონული ხელმოწერის დანერგვის მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელოსა და კომერციული ბანკის მიერ შექმნილი ელექტრონული ხელმოწერის გამოყენების უსაფრთხოების პოლიტიკის საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარდგენისა და შეთანხმების წესის განახლება საერთაშორისო პრაქტიკისა და სტანდარტების, მათ შორის, ევროპის პარლამენტისა და საბჭოს 2014 წლის 23 ივლისის 910/2014 რეგულაციის (ელექტრონული იდენტიფიკაციის, შიდა ბაზარზე ელექტრონულ ტრანზაქციებთან დაკავშირებული სანდო მომსახურებებისა და 1999/93/EC დირექტივის გაუქმების შესახებ (eIDAS)); მისი შემდგომი განახლებები (Regulation (EU) 2024/1183 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 amending Regulation (EU) No 910/2014 as regards establishing the European Digital Identity Framework) და European Telecommunications Standards Institute (ETSI) სტანდარტების გათვალისწინებით. ამასთან, აღნიშნული სახელმძღვანელოსა და წესის მიკრობანკებზე გავრცელება.
- კომერციული ბანკებისთვის აღრეული ინტერვენციისა და საბანკო ლიცენზიის გაუქმებისათვის საჭირო პროცესის ამსახველი ჩარჩოს დახვეწა.
- კომერციული ბანკებისთვის დაშვებული ვალდებულებებისა და კაპიტალის ინსტრუმენტების მინიმალური მოთხოვნის (MREL) მარეგულირებელი ჩარჩოს ევროპის პარლამენტისა და საბჭოს 2014 წლის 15 მაისის 2014/59/EU დირექტივასთან (ბანკის გაჯანსაღებისა და რეზოლუციის დირექტივა (BRRD)) დაახლოების კუთხით დამატებითი ანალიზის ჩატარება და საჭიროებისამებრ განახლებული მოთხოვნების განსაზღვრა.

- რეზოლუციის გეგმების მომზადების/განახლების ყოველწლიურ ციკლში კომუნიკაციის სტრატეგიის დაგეგმვის მიმართულებით კომერციული ბანკების ჩართულობის გაზრდა საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად.
- კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების მიერ ვირტუალური აქტივის მომსახურების გაწევასთან დაკავშირებული პრაქტიკისა და სტანდარტების მოკვლევა და საჭიროებისამებრ შესაბამისი მარეგულირებელი ჩარჩოს შემუშავება/დახვეწა. აღნიშნული, მათ შორის, მოიცავს:
 - საკრედიტო რისკით შეწონვის მიდგომის შემუშავებას;
 - კომერციული ბანკების და მიკრობანკების ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტის დებულებების საჭიროებისამებრ დახვეწას;
 - კომერციული ბანკებისთვის და მიკრობანკებისთვის წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის შესახებ დებულებების საჭიროებისამებრ დახვეწას;
 - საპროცენტო განაკვეთის რისკის, საბაზრო რისკის, კონტრაქტის საკრედიტო რისკის ჭრილში საჭიროებისამებრ კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების შესაბამისი მარეგულირებელი ჩარჩოს დახვეწას.
- საფინანსო სექტორში არსებული გამოწვევებისა და პრაქტიკული საჭიროებების გათვალისწინებით, არასაბანკო დაწესებულებების მარეგულირებელი ჩარჩოს განვითარება, რაც, მათ შორის, მოიცავს:
 - მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების საქმიანობის ზედამხედველობისა და რეგულირების წესის დახვეწას;
 - მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისთვის დროებითი ადმინისტრაციის რეჟიმის შემოღებას და გადახდისუნარობის/გაკოტრების სპეციალური კანონმდებლობის შემუშავებას;¹⁶
 - ვალუტის გადამცვლელი პუნქტების რეგისტრაციისა და რეგულირების წესის დახვეწას, ეროვნულ ბანკში წარსადგენი ანგარიშგებების (ფორმების) ცვლილებების ჩათვლით;
 - ვალუტის გადამცვლელი პუნქტებისა და მათი ადმინისტრატორების მიმართ ფულადი ჯარიმების ოდენობის განსაზღვრის, დაკისრებისა და აღსრულების წესის ცვლილებას;
 - სესხის გამცემი სუბიექტის ეროვნულ ბანკში რეგისტრაციის, რეგისტრაციის გაუქმებისა და რეგულირების წესის განახლებას;
 - სესხის გამცემი სუბიექტისთვის ფულადი ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის, დაკისრებისა და აღსრულების წესის ცვლილებას.
- საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკისა და სტანდარტების მუდმივი ანალიზი საფინანსო სექტორის წარმომადგენლებისთვის დადგენილი ჩარჩოს განვითარების მიზნით, რათა უზრუნველყოფილ იქნას თითოეული საზედამხედველო სუბიექტის საქმიანობის რეგულირება და ზედამხედველობა მოწინავე პრაქტიკის გათვალისწინებით.

¹⁶ ეროვნული ბანკის მიერ ვერ ხერხდება იმ აქტივობების შესრულების ვადების ზუსტად განსაზღვრა, რომლებიც გულისხმობს ან დამოკიდებულია საკანონმდებლო ცვლილებებზე.

პრიორიტეტი	აქტივობა	სამომხედო გეგმა					
		2026		2027		2028	
		HY1	HY2	HY1	HY2	HY1	HY2
საკუთესო საერთაშორისო პრაქტიკასა და სტანდარტებთან დაახლოება	კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების საქმიანობის შესახებ საკანონმდებლო ჩარჩოს დახვეწა და შესაბამის კანონქვემდებარე ნორმატიულ აქტებში ცვლილებების განხორციელება						
	კომერციული ბანკების ძირითად პირველად კაპიტალში ჩასართავი გაუნაწილებელი მოგებიდან დაქვითვადი განჭვრეტადი დივიდენდებისა და ხარვეზის განმარტება და შეფასების მეთოდოლოგია						
	კომერციული ბანკების მაქსიმალური გასანაწილებელი ელემენტების ცნებისა და დათვლის მეთოდის შემოღება						
	კომერციული ბანკების საკრედიტო რისკის შეწონვის სტანდარტიზებული მიდგომის განახლება						
	საბანკო გუფის კონსოლიდირებული ზედამხედველობის ჩარჩოს შემუშავება და დანერგვა						
	კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებთან დაკავშირებული ჩარჩოს დახვეწა						
	ელექტრონული ხელმოწერის დანერგვის მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელოსა და კომერციული ბანკის მიერ შექმნილი ელექტრონული ხელმოწერის გამოყენების უსაფრთხოების პოლიტიკის საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარდგენისა და შეთანხმების წესის განახლება და მიკრობანკებზე გავრცელება						
	კომერციული ბანკებისთვის ადრეული ინტერვენციისა და საბანკო ლიცენზიის გაუქმებისათვის საჭირო პროცესის ამსახველი ჩარჩოს დახვეწა						
	MREL-ის მარეგულირებელი ჩარჩოს BRRD-ისთან დაახლოების კუთხით დამატებითი ანალიზის ჩატარება და საჭიროებისამებრ განახლებული მოთხოვნების განსაზღვრა						
	რეზოლუციის გეგმების მომზადების/განახლების ყოველწლიურ ციკლში კომუნიკაციის სტრატეგიის დაგეგმვის მიმართულებით კომერციული ბანკების ჩართულობის გაზრდა						
	კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების მიერ ვირტუალური აქტივის მომსახურების გაწევასთან დაკავშირებული საკითხების კვლევა და საჭიროებისამებრ შესაბამისი ჩარჩოს შემუშავება/დახვეწა						
	მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების საქმიანობის ზედამხედველობისა და რეგულირების წესის დახვეწა						
	მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისთვის დროებითი ადმინისტრაციის რეჟიმის შემოღება და გადახდისუნარიანობის/გაკორტების სპეციალური კანონმდებლობის შემუშავება						
	ვალუტის გადამცვლელი პუნქტების რეგისტრაციისა და რეგულირების წესის დახვეწა						
	ვალუტის გადამცვლელი პუნქტებისა და მათი ადმინისტრაციების მიმართ ფულადი გარიშების ოდენობის განსაზღვრის, დაკისრებისა და აღსრულების წესის ცვლილება						
	სესხის გამცემი სუბიექტის ეროვნულ ბანკში რეგისტრაციის, რეგისტრაციის გაუქმებისა და რეგულირების წესის განახლება						
სესხის გამცემი სუბიექტის ფულადი გარიშის ოდენობის განსაზღვრის, დაკისრებისა და აღსრულების წესის ცვლილება							

საფინანსო სექტორის მდგრადი ფუნქციონირების მიზნით რისკების მართვის ჩარჩოს გაუმჯობესება

თანამედროვე საფინანსო სექტორის სტაბილურობა და მისი მდგრადობა პოტენციური რისკების მიმართ პირდაპირაა დამოკიდებული საზედამხედველო ჩარჩოს დინამიკურ განვითარებაზე. კომპლექსური რისკების იდენტიფიცირებისა და მართვის მექანიზმების მუდმივი სრულყოფა საერთაშორისო პრაქტიკისა და სტანდარტების ანალიზს და მათ შესაბამისად არსებული მარეგულირებელი ჩარჩოსა და მიდგომების მუდმივ განვითარებას საჭიროებს. შესაბამისად, აღნიშნული პრიორიტეტის ფარგლებში დაგეგმილი აქტივობები წარმოადგენს საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკისა და სტანდარტების სიდრმისეული კვლევისა და ანალიზის შედეგს.

ციფრული ტრანსფორმაციისა და მზარდი კიბერსაფრთხეების ეპოქაში, კიდევ უფრო პრიორიტეტულია საოპერაციო მდგრადობის გაძლიერება, საინფორმაციო ტექნოლოგიების უსაფრთხოების სტანდარტების დახვეწა და ბიზნესის უწყვეტობის უზრუნველყოფა მთელ საფინანსო სექტორში, რისთვისაც უმნიშვნელოვანესია ეროვნული ბანკის, როგორც ზედამხედველის როლი, ასევე, თავად საფინანსო სექტორის წარმომადგენლების შესაბამისი მზაობა. ამასთანავე, გლობალური გამოწვევებისა და მათი თანმდევი რეალიზებული თუ პოტენციური რისკების ფონზე, მნიშვნელოვანია ეროვნული ბანკის მიერ ფინანსური და საკრედიტო რისკების მართვის ინსტრუმენტების მოდერნიზაცია, კორპორაციული მართვის კიდევ უფრო მაღალი სტანდარტების დამკვიდრება და გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) საკითხების დახვეწა. აღნიშნული კომპლექსური მიდგომა მიზნად ისახავს საფინანსო სექტორის მდგრადობის ამაღლებას შოკების მიმართ და ფინანსური სისტემის გამჭვირვალე და უსაფრთხო ფუნქციონირების ხელშეწყობას. ამ პრიორიტეტის შესრულებას ეროვნული ბანკი შემდეგი აქტივობების განხორციელებით ისახავს მიზნად:

- შესაბამისი საზედამხედველო სუბიექტებისთვის კიბერუსაფრთხოებისა და საოპერაციო რისკების მართვასთან დაკავშირებული მოთხოვნების დახვეწა და მარეგულირებელი ჩარჩოს გაძლიერება, რაც, მათ შორის, გულისხმობს ციფრული და საოპერაციო მდგრადობის, საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების (ICT) რისკების ეფექტიან კონტროლს, კიბერუსაფრთხოებისა და ბიზნეს უწყვეტობის უზრუნველყოფას. აღნიშნული მოიცავს:
 - კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკებისთვის საოპერაციო რისკების მართვის ჩარჩოს განახლებას, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება როგორც საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის მოწინავე პრაქტიკა, ისე საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან (IMF) თანამშრომლობით მიღებული რეკომენდაციები;
 - კომერციულ ბანკებსა და მიკრობანკებში ტექნოლოგიური რისკების, მათ შორის, საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების, საოპერაციო რისკების მართვის ჩარჩოსთან შესაბამისობის ზედამხედველობის გაძლიერებას;
 - კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკისთვის კიბერუსაფრთხოების მართვის მარეგულირებელი მოთხოვნების განახლებას, ხოლო საკრედიტო საინფორმაციო ბიუროსთვის აღნიშნული მოთხოვნების დადგენას, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება როგორც ევროკავშირში მოქმედი კანონმდებლობისა და აღიარებული დარგობრივი სტანდარტების მოთხოვნები, ისე საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან (IMF) თანამშრომლობით, **ტექნიკური მისიის ფარგლებში** მიღებული რეკომენდაციები;
 - კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკებისთვის რისკების მონაცემთა ეფექტური აგრეგაციისა და რისკების ანგარიშგების წესის შემუშავებას, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება როგორც

საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის „რისკების მონაცემთა ეფექტური აგრეგაციისა და რისკების ანგარიშგების პრინციპები“, ისე საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან (IMF) თანამშრომლობით მიღებული რეკომენდაციები;

- საოპერაციო რისკის მოვლენების შესახებ ინფორმაციის გაცვლის წესის განახლებას საოპერაციო რისკის მოვლენების და კიბერუსაფრთხოების ინციდენტების შესახებ ინფორმაციის გაცვლის წესის დამტკიცების გზით, რომელიც დაგეგმილია გავრცელდეს კომერციული ბანკზე, მიკრობანკსა და საკრედიტო საინფორმაციო ბიუროზე. განახლებული ჩარჩოთი, მათ შორის, დგინდება საოპერაციო რისკის მოვლენებისა და კიბერუსაფრთხოების ინციდენტების ეროვნული ბანკისთვის შეტყობინების განახლებული ვადები. ამასთან, ზუსტდება კიბერუსაფრთხოების ინციდენტების კლასიფიკაციის წესი და შესაბამისი კრიტერიუმები;
- კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკებისთვის კიბერუსაფრთხოების ტესტირებების ჩარჩოს შემუშავებას, რაც, მათ შორის, გულისხმობს კიბერსავარჯიშოებსა და პერიოდულ ტესტირებებს;
- კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკებისთვის კვანტური გამოთვლებიდან მომდინარე კიბერუსაფრთხოების რისკების მართვის მიზნით გზამკვლევი დოკუმენტის შემუშავებას, რომელშიც, მათ შორის, გათვალისწინებული იქნება დაშიფრული მონაცემების გაშიფრვის რისკების აღმოფხვრის მექანიზმები და კონფიდენციალური ინფორმაციის უსაფრთხოების საკითხები;
- კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკებისთვის საოპერაციო რისკების სტრეს-ტესტების მოთხოვნების დამატებით კვლევას და განსაზღვრას, მათ შორის, ბიზნეს უწყვეტობის მართვის ნაწილში, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება ისეთი საკითხები, როგორებიცაა სცენარული ანალიზის მიდგომები, რეალურ შემთხვევებთან მიახლოებული და რისკზე ორიენტირებული კრიტიკული სცენარები;
- კომერციულ ბანკებსა და მიკრობანკებში ბიზნეს უწყვეტობისა და საოპერაციო მდგრადობის ზედამხედველობის გაძლიერებას, რაც, მათ შორის, გულისხმობს შესაბამის პერიოდში კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების მიერ აღნიშნულის უზრუნველსაყოფად არსებული მექანიზმების პრიორიტეტულ შეფასებას;
- საზედამხედველო სუბიექტების მიერ ხელოვნური ინტელექტის (AI) გამოყენებიდან მომდინარე კიბერუსაფრთხოების რისკების მართვის მიზნით საერთაშორისო პრაქტიკის ანალიზს, საუკეთესო მიდგომების გამოვლენას და შესაბამისი გზამკვლევი დოკუმენტის შემუშავებას;
- კიბერუსაფრთხოების მართვასთან დაკავშირებით მარეგულირებელი მოთხოვნების გავრცელებას მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებზე და საჭიროებისამებრ სხვა რეგულირებად სუბიექტებზე, კომპლექსურობის მხედველობაში მიღებით.
- კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების ფინანსური რისკების მართვის პრაქტიკის დახვეწა და გაძლიერება, რაც, მათ შორის, მოიცავს:
 - საბანკო წიგნის საკრედიტო სპრედის რისკის მართვისა და მონიტორინგის დებულების შემუშავებას და დანერგვას;
 - ფასდადების მოდელის მოთხოვნების შესახებ ინსტრუქციების დახვეწას, მათ შორის, მოდელის სწორად აგებასთან დაკავშირებული საკითხების განსაზღვრას;
 - ლიკვიდობის სტრეს-ტესტების დოკუმენტის შემუშავებას და დანერგვას;
 - ლიკვიდობის რისკის მართვის ერთიანი სახელმძღვანელოს შექმნას;
 - საბანკო წიგნის საპროცენტო რისკის მართვის მოდელის ინსტრუქციის დახვეწაზე მუშაობას.
- საკრედიტო რისკების მართვის პრაქტიკის დახვეწა და გაძლიერება, რაც, მათ შორის, მოიცავს:

- კომერციული ბანკის მიერ უძრავი ქონების დეველოპერი კომპანიის დაფინანსებისა და დაუსრულებელი/მშენებარე უძრავი ქონების შესაძენად იპოთეკური სესხის გაცემის წესის შემუშავებას;
- ფიზიკური პირის დაკრედიტების შესახებ დებულების დახვეწას, პრაქტიკაში გამოვლენილი საჭიროებების, საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკისა და ქვეყნის მახასიათებლების გათვალისწინებით;
- სტრუქტურულ-ტესტების მეთოდური სახელმძღვანელოს და შესაბამისი ავტომატიზებული ფორმების დახვეწას, მიმდინარე გამოწვევებისა და წარსული გამოცდილების, მათ შორის, კომერციული ბანკების 2025 წლის სტრუქტურულ-ტესტების რაუნდის შედეგების ანალიზის საფუძველზე დაიდენტიფიცირებული საკითხების, გათვალისწინებით;
- 2027 წლის საზედამხედველო სტრუქტურულ-ტესტების რაუნდისთვის მოსამზადებელი სამუშაოების წარმართვას, ჩატარებას და შედეგების ანალიზს;
- კომერციული ბანკების და მიკრობანკების ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კატეგორიებისა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის წესების დახვეწას, პრაქტიკაში გამოვლენილი საჭიროებებისა და საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით.
- კომერციულ ბანკებსა და მიკრობანკებში ეფექტური და ჯანსაღი კორპორაციული მართვის მიზნით, სტანდარტების დახვეწა, რაც, მათ შორის, მოიცავს:
 - მატერიალური რისკის ამღებ პირთა იდენტიფიცირების ინსტრუქციის განახლებას და დამტკიცებას;
 - სამეთვალყურეო საბჭოს შეფასების ინსტრუქციის შემუშავებასა და დამტკიცებას;
 - ანაზღაურების სახელმძღვანელოს განახლებას;
 - ანაზღაურების ანგარიშგების ფორმის განახლებასა და დამტკიცებას.
- ESG ჩარჩოს განვითარება. ეროვნულ ბანკს შემუშავებული აქვს მდგრადი დაფინანსების მეორე გზამკვლევი საქართველოსთვის,¹⁷ რომელიც აერთიანებს ყველა იმ შესაძლო ღონისძიებას, რომელთა განხორციელებაც დაგეგმილია ეროვნული ბანკის მიერ მდგრადი დაფინანსების მიმართულებით 2025-2028 წლების განმავლობაში და მიზნად ისახავს სანდო, პროგნოზირებადი მარეგულირებელი გარემოს შექმნას. ESG ჩარჩოს განვითარება, მათ შორის, მოიცავს:
 - მდგრადი დაფინანსების (მწვანე და სოციალური) ტაქსონომიის/მარეგულირებელი ჩარჩოს გადახედვას და განახლებას;
 - მდგრადი დაფინანსების ტაქსონომიის მონაცემთა დაფის შექმნას;
 - კლიმატის სტრუქტურულ-ტესტის ჩარჩოს შემდგომ განვითარებას;
 - ESG საკითხების სახელმძღვანელოს გადახედვას და განახლებას;
 - რისკებზე დაფუძნებული საზედამხედველო ჩარჩოს - რისკების შეფასების საერთო პროგრამის (GRAPE) სახელმძღვანელოთი გათვალისწინებული რისკების შეფასებასა და ანალიზში ESG საკითხების კიდევ უფრო ნათლად ინტეგრირებას;
 - ESG საკითხების ანგარიშგებისა და გამჟღავნების ფორმის განახლებას.

¹⁷ მდგრადი დაფინანსების მეორე გზამკვლევი 2025 წელს გამოქვეყნდა და ის აერთიანებს ყველა იმ შესაძლო ღონისძიებას, რომელთა განხორციელებაც დაგეგმილია ეროვნული ბანკის მიერ მდგრადი დაფინანსების მიმართულებით მომდევნო სამი-ოთხი წლის განმავლობაში. გზამკვლევის მთავარი მიზანია შექმნას სანდო, პროგნოზირებადი და სტაბილური რეგულატორული ჩარჩო, რომელიც მოამზადებს ბაზარს მდგრად დაფინანსებაზე გადასვლისთვის. თანმიმდევრული და თავსებადი ღონისძიებების გატარებით და ადაპტაციისთვის საჭირო დროის მიცემით, გზამკვლევი ხელს უწყობს გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მდგრადი განვითარების საკითხების გათვალისწინებას.

- ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის გაძლიერება, რაც, მათ შორის, მოიცავს ეროვნული ბანკის ზედამხედველობას დაქვემდებარებული სუბიექტების მიერ AML/CFT მექანიზმების დაცვის ზედამხედველობის პროცესის კიდევ უფრო გაძლიერებას, ინსპექტირების ინტენსიურობისა და შესაბამისი რესურსების ზრდას, ნაკლოვანებების გამოვლენის შემთხვევაში, ოპერატიულ და თანმიმდევრულ მოქმედებას მათ აღმოსაფხვრელად. ამ მიზნით, ეროვნული ბანკი მუდმივად ავითარებს მონაცემებზე დაფუძნებულ ზედამხედველობას და განსაკუთრებულ ყურადღებას ამახვილებს მაღალი რისკის სფეროებზე. ასევე, ეროვნული ბანკი ხელს უწყობს დიალოგს საჯარო და კერძო სექტორის ყველა იმ მონაწილეს შორის, რომლებიც ჩართულნი არიან ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთისთვის ბრძოლაში.

პრიორიტეტი	აქტივობა	სამომხედო გეგმა					
		2026		2027		2028	
		HY1	HY2	HY1	HY2	HY1	HY2
საფინანსო სექტორის მდგრადი ფუნქციონირების მიზნით რისკების მართვის ჩარჩოს გაუმჯობესება	კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკებისთვის საოპერაციო რისკების მართვის ჩარჩოს განახლება						
	კომერციული ბანკებსა და მიკრობანკებში ტექნოლოგიური რისკების, მათ შორის, საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების, საოპერაციო რისკების მართვის ჩარჩოსთან შესაბამისობის ზედამხედველობის გაძლიერება						
	კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკებისთვის კიბერუსაფრთხოების მართვის მარეგულირებელი მოთხოვნების განახლება, ხოლო საკრედიტო საინფორმაციო ბიუროსთვის აღნიშნული მოთხოვნების დადგენა						
	კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკებისთვის რისკების მონაცემთა ეფექტური აგრეგაციისა და რისკების ანგარიშგების წესის შემუშავება						
	საოპერაციო რისკის მოვლენების და კიბერუსაფრთხოების ინციდენტების შესახებ ინფორმაციის გაცვლის განახლებული წესის დამტკიცება						
	კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკებისთვის კიბერუსაფრთხოების ტესტირებების ჩარჩოს შემუშავება						
	კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკებისთვის კვანდური გამოთვლებიდან მომდინარე კიბერუსაფრთხოების რისკების მართვის მიზნით გზამკვლევი დოკუმენტის შემუშავება						
	კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკებისთვის საოპერაციო რისკების სტრეს-ტესტების მოთხოვნების დამატებითი კვლევა და განსაზღვრა						
	კომერციული ბანკებსა და მიკრობანკებში ბიზნეს უწყვეტობისა და საოპერაციო მდგრადობის ზედამხედველობის გაძლიერება						
	საზედამხედველო სუბიექტების მიერ ხელოვნური ინტელექტის (AI) გამოყენებიდან მომდინარე კიბერუსაფრთხოების რისკების მართვის მიზნით საერთაშორისო პრაქტიკის ანალიზი, საუკეთესო მიდგომების გამოვლენა და შესაბამისი გზამკვლევი დოკუმენტის შემუშავება						
	კიბერუსაფრთხოების მართვასთან დაკავშირებით მარეგულირებელი მოთხოვნების გავრცელება მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებზე და საჭიროებისამებრ სხვა რეგულირებად სუბიექტებზე						
	კომერციული ბანკების და მიკრობანკების საბანკო წიგნის საკრედიტო სპრედის რისკის მართვისა და მონიტორინგის დებულების შემუშავება და დანერგვა						
	კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების ფასდადების მოდელების მოთხოვნების შესახებ ინსტრუქციების დახვეწა						
	კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების ლიკვიდობის სტრეს-ტესტების დოკუმენტის შემუშავება და დანერგვა						
	კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების ლიკვიდობის რისკის მართვის ერთიანი სახელმძღვანელოს შექმნა						
	კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების საბანკო წიგნის საპროცენტო რისკის მართვის მოდელის ინსტრუქციის დახვეწაზე მუშაობა						
	კომერციული ბანკის მიერ უძრავი ქონების დეველოპერი კომპანიის დაფინანსებისა და დაუსრულებელ/მშენებარე უძრავი ქონების შესაძენად იპოთეკური სესხის გაცემის წესის შემუშავება						
	ფიზიკური პირის დაკრედიტების შესახებ დებულების დახვეწა						
	სტრეს-ტესტების მეთოდური სახელმძღვანელოს და შესაბამისი ავტომატიზებული ფორმების დახვეწა						
	2027 წლის საზედამხედველო სტრეს-ტესტების რაუნდისთვის მოსაშაბადებელი სამუშაოების წარმართვა, ჩატარება და შედეგების ანალიზი						
	კომერციული ბანკების და მიკრობანკების ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კავშირებისა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის წესების დახვეწა						
	კომერციულ ბანკებსა და მიკრობანკებში მარეგულირებელი რისკის ამღებ პირთა იდენტიფიცირების ინსტრუქციის განახლება და დამტკიცება						
	კომერციულ ბანკებსა და მიკრობანკებში სამეთვალყურეო საბჭოს შეფასების ინსტრუქციის შემუშავება და დამტკიცება						
კომერციულ ბანკებსა და მიკრობანკებში ანაზღაურების სახელმძღვანელოს განახლება და ანგარიშგების ფორმის განახლება და დამტკიცება							
მდგრადი დაფინანსების (მწვანე და სოციალური) ტაქსონომიის/მარეგულირებელი ჩარჩოს გადახედვა და განახლება							
მდგრადი დაფინანსების ტაქსონომიის მონაცემთა დაფის შექმნა							
კლიმადის სტრეს-ტესტის ჩარჩოს შემდგომი განვითარება							
ESG საკითხების სახელმძღვანელოს გადახედვა და განახლება							
GRAPE სახელმძღვანელოთი გათვალისწინებული რისკების შეფასებასა და ანალიზში ESG საკითხების კიდევ უფრო ნათლად ინტეგრირება							
ESG საკითხების ანგარიშგებისა და გამჟღავნების ფორმის განახლება							

ფინანსური ინოვაციების განვითარება, კონკურენციისა და მომხმარებელთა უფლებების დაცვის ხელშეწყობა

ეროვნული ბანკისთვის მომდევნო სამი წლის განმავლობაში მნიშვნელოვან პრიორიტეტად რჩება ისეთი საკითხები, როგორებიცაა ფინანსური ინოვაციების განვითარება, კონკურენციისა და მომხმარებელთა უფლებების დაცვის ხელშეწყობა. თანამედროვე საფინანსო სექტორში ინოვაცია, მათ შორის, ჯანსაღი კონკურენციის წინაპირობაა. ახალი ფინტექ გადაწყვეტილებების წახალისებით ბაზარზე იზრდება მოთამაშეების და პროდუქტების მრავალფეროვნება, რაც აფართოებს მომხმარებელთა მიერ საფინანსო სექტორის წარმომადგენლებს შორის არჩევანის გაკეთების შესაძლებლობას და აღნიშნული, ჯანსაღი კონკურენციის გათვალისწინებით, აუმჯობესებს მომსახურების ხარისხს. თუმცა, ამავდროულად, თუ ინოვაციური პროდუქტები თავის თავში მოიცავს სიახლეს, მომხმარებლებისთვის შესაძლოა რთული იყოს ახალი პროდუქტებისა და მათი მახასიათებლების აღქმა. შესაბამისად, ეროვნული ბანკის მიზანია, ერთი მხრივ, ხელი შეუწყოს ტექნოლოგიურ ტრანსფორმაციას და ფინტექ სექტორის განვითარებას, ხოლო, მეორე მხრივ, უზრუნველყოს ინვესტორთა და მომხმარებელთა მაღალი დაცულობა. ეს გულისხმობს ფინანსურ პროდუქტებზე გამჭვირვალე და სანდო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობას, რაც საცალო ინვესტორებს გააზრებული გადაწყვეტილებების მიღებაში დაეხმარება. ამავდროულად, მნიშვნელოვანია ბალანსის დაცვა სტაბილურ საკანონმდებლო გარემოსა და მოქნილი მარეგულირებელი ჩარჩოს არსებობას შორის, რათა სისტემამ ფეხი აუწყოს ტექნოლოგიურ პროგრესს ისე, რომ არ შეფერხდეს ბაზრის მონაწილეთა ტექნოლოგიური შესაძლებლობების ზრდა. ამ პრიორიტეტის შესრულებას ეროვნული ბანკი შემდეგი აქტივობების განხორციელებით ისახავს მიზნად:

- ინტეგრირებული და ინოვაციური ფინანსური ტექნოლოგიების ხელშეწყობა და ამ მიზნით შესაბამის საჯარო და კერძო დაინტერესებულ მხარეებს შორის კოორდინაციის გაძლიერება, როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე საერთაშორისო დონეზე. ამ მხრივ მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ ეროვნულმა ბანკმა ერთიანი ეროვნული ჩარჩო დოკუმენტი - [საქართველოს ფინტექის განვითარების სტრატეგია](#) (სამუშაო ვერსია) შეიმუშავა და მასზე საჯარო კონსულტაციის შემდეგ დოკუმენტის მეორე სამუშაო ვერსია გამოაქვეყნა. აღნიშნული დოკუმენტისა და დამატებითი აქტივობების გათვალისწინებით, ფინანსური ტექნოლოგიების ხელშეწყობა, მათ შორის, მოიცავს:
 - ზედამხედველობის ეფექტიანობის უწყვეტი გაუმჯობესების მიზნით, საზედამხედველო პროცესების და სერვისების გაციფრულების წახალისებას და შესაბამისი საზედამხედველო ტექნოლოგიების განვითარებას;
 - საბანკო საქმიანობის პირობით ლიცენზიასთან (ე.წ. „ციფრულ ბანკებთან“) დაკავშირებული ჩარჩოს დახვეწას, მათ შორის, ციფრული ბანკების ლიცენზირების არსებული პრინციპების ფორმალიზებას;
 - ღია ფინანსების განვითარებასა და გავრცელების ხელშეწყობას:
 - შესაბამისი არასაბანკო ინსტიტუტებისთვის მეტ ინფორმაციაზე წვდომის შესაძლებლობა, რათა ჰქონდეთ პროდუქტების/პროცესების კიდევ უფრო განვითარების საშუალება და ამ მხრივ ხელი შეუწყოს ბაზარზე, როგორც კონკურენციის გაუმჯობესებას, ისე მომხმარებლებისთვის ახალი სერვისების ხელმისაწვდომობას;
 - მონაცემების გამოყენების ეფექტურობის ზრდისთვის, საერთო ტექნიკური სტანდარტის შემუშავება;

- ღია ფინანსებზე გადასვლის მიზნებისთვის საზედამხედველო მიდგომების მუდმივი განვითარება, არსებული საჭიროებებისა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით, შესაბამისი მარეგულირებელი ჩარჩოს დახვეწაზე მუშაობა.
 - ღია საზედამხედველო მიდგომების განვითარებას, რაშიც, მათ შორის, მოიაზრება:
 - ღია რეგულირების პრინციპების დახვეწა, მათ შორის, რეგულირების ლაბორატორიის ჩარჩოს კიდევ უფრო განვითარება და რეგიონალური თანამშრომლობის გაფართოების მიზნით მუშაობა;
 - ფინანსური ინოვაციების ოფისის, როგორც ფინანსური ინოვაციების საზოგადოებასთან მთავარი კომუნიკაციის არხის კიდევ უფრო განვითარება და შესაბამისი სუბიექტების მხარდაჭერა.
 - რეგულირების ლაბორატორიის კიდევ უფრო დახვეწას და განვითარებას, რაც, თავის მხრივ, გულისხმობს მისი გამოყენების არეალის გაფართოებას, უცნობი რისკების შესასწავლად, სხვადასხვა ტექნოლოგიის რისკების გამოცდის ჩარჩოს დახვეწას და ეროვნული ბანკისთვის პრიორიტეტული სერვისებისთვის მიზნობრივი რეგულირების ლაბორატორიის (სამიზნე სენდბოქსები) საჭიროებისამებრ გამოცხადებას;
 - საკრედიტო საინფორმაციო ბიუროს საქართველოს ეროვნულ ბანკში რეგისტრაციის, რეგისტრაციის გაუქმებისა და რეგულირების წესის დახვეწას;
 - მოდულების განვითარებას, რაშიც, მათ შორის, მოიაზრება:
 - ფინანსებზე წვდომის მეტად გასაუმჯობესებლად მონაცემთა დამუშავების ხელშეწყობა;
 - სტატისტიკური და ხელოვნური ინტელექტის (AI) მოდულების მდგრადი განვითარებისათვის საზედამხედველო ჩარჩოს დახვეწა;
 - მუდმივი სიახლეების გათვალისწინებით, მოდულების გამჭვირვალობისა და ახსნადობის პრინციპების განვითარებისთვის საერთაშორისო პრაქტიკის მონიტორინგი და გამოვლენილი საჭიროებების შესაბამისად პრინციპების დახვეწა.
 - ბლოკჩეინზე დაფუძნებული ფინანსური სერვისების/პროდუქტების კვლევას/ტესტირებას და დანერგვის სამოქმედო გეგმის შემუშავებას. ამასთან, ეროვნული ბანკის ზედამხედველობას დაქვემდებარებულ შესაბამის სუბიექტებთან კონსულტაციების გამართვას;
 - კონფიდენციალურობის გაძლიერების ტექნოლოგიებზე (Privacy enhancing technologies) რეგულაციების კვლევას და საჭიროებისამებრ პრინციპების შემუშავებას;
 - ხელოვნური ინტელექტის (AI) მიმართულებით კვლევის გაღრმავებას და გენერაციული ხელოვნური ინტელექტის (Generative AI) მიმართულებით კვლევით საქმიანობას, გამოვლენილი საჭიროებების გათვალისწინებით პრინციპების შემუშავებას, ასევე, ეროვნული ბანკის მიერ ხელოვნური ინტელექტის გამოყენების დანერგვის ხელშეწყობას;
 - საფინანსო სექტორში ხელოვნური ინტელექტის (AI) გამოყენებასთან დაკავშირებული პრაქტიკის ანალიზს, მარეგულირებელი ჩარჩოს ხარვეზების იდენტიფიცირებას და აღმოფხვრას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში;
 - ფინტექის შესახებ ფინტექ სერვისების მიმწოდებლების ცნობიერების ამაღლების მიზნით საინფორმაციო ხასიათის შეხვედრებისა და ვორქშოფების ორგანიზებას;
 - ფინტექთან დაკავშირებით რეგიონული და საერთაშორისო დონის დონისძიებების (კონფერენციები, სამიტები, ფესტივალები, ჰაკათონები და სხვა) ორგანიზებას.
- საფინანსო სექტორში კონკურენციის სამართლის ეფექტური აღსრულება, ჯანსაღი კონკურენციის ხელშეწყობი საზედამხედველო პოლიტიკის განვითარება და მარეგულირებელი ჩარჩოს სრულყოფა, კონკურენციის აღსრულების მექანიზმების დახვეწით, საზოგადოების ცნობიერების

ამაღლებით, საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკის კვლევითა და მისი საზედამხედველო გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში გათვალისწინებით. აღნიშნული, მათ შორის, მოიცავს:

- ფაქტორინგული კომპანიების ეროვნული ბანკის საზედამხედველო სუბიექტებს შორის მოქცევას, „ფაქტორინგის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად და აღნიშნული კანონის ფარგლებში ფაქტორინგული ოპერაციების განმახორციელებელი პირებისთვის შესაბამისი მარეგულირებელი ჩარჩოს შემუშავებას;
- კონკურენციის შესაძლო დარღვევასთან დაკავშირებული საქმის მოკვლევის, საჩივრის/განცხადების წარდგენისა და განხილვის წესის სრულყოფას მარეგულირებელი ნორმების სისტემური დახვეწის გზით, რომლის დროსაც გათვალისწინებული იქნება საქართველოს კანონმდებლობაში განხორციელებული ბოლო პერიოდის შესაბამისი ცვლილებები და პრაქტიკაში გამოვლენილი საჭიროებები;
- კონკურენციის პოლიტიკის ეფექტიანად წარმართვის მიზნით, ქვეყნის შიგნით სექტორულ აღმასრულებლებთან და სსიპ საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოსთან თანამშრომლობის გაღრმავებას, რაც, მათ შორის, მოიცავს ერთობლივი ღონისძიებების¹⁸ ჩატარებას;
- ბაზრის ანალიზისა და კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დახვეწას, პრაქტიკაში გამოვლენილი საჭიროებების გათვალისწინებით;
- კონკურენციის სფეროში ეკონომიკური აგენტისთვის ფულადი ჯარიმის დაკისრებისას ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელოს შემუშავებას, ევროკავშირის საუკეთესო პრაქტიკასთან დაახლოების მიზნით და საქართველოში კონკურენციის სფეროში უკვე არსებული მიდგომების¹⁹ გათვალისწინებით;
- ეკონომიკური აგენტებისთვის კონკურენციის სამართლით გათვალისწინებული პირობითი ვალდებულებების სახელმძღვანელო დოკუმენტის მომზადებას, საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის ანალიზის საფუძველზე;
- საფინანსო სექტორის შესაბამისი ბაზრ(ებ)ის არსებული ვითარების შეფასებას და საკანონმდებლო ჩარჩოს ანალიზს, რაც, მათ შორის, მოიცავს კომბინირებულ ფინანსურ პროდუქტებთან დაკავშირებული საკითხებისა და პრაქტიკის შესწავლას და კონკურენციის ხელშეწყობის მიზნით შესაბამის რეაგირებას;
- შესაბამის სუბიექტთა ურთიერთალიარების მიზნით არსებული სამართლებრივი ჩარჩოსა და საერთაშორისო პრაქტიკის ანალიზს, ასევე, სხვა ქვეყნების კოლეგა უწყებებთან თანამშრომლობის გაღრმავების მიზნით მუშაობა;
- საბანკო ეკოსისტემების რეგულირების კუთხით საერთაშორისო პრაქტიკის ანალიზსა და საჭიროების შემთხვევაში არსებული მიდგომების დახვეწას;

¹⁸ 2025 წლის 13-15 ნოემბერს, საქართველოში, IV საერთაშორისო კონფერენცია „კონკურენცია და მომხმარებლის უფლებების დაცვა“ გაიმართა. ყოველწლიური კონფერენციის მიზანია საერთაშორისო და ადგილობრივი პრაქტიკის საფუძველზე, საქართველოში კონკურენციის პოლიტიკის გაძლიერება, მიღებული შედეგების, გამოწვევების შესახებ გაფართოებული მსჯელობა და მომხმარებლის უფლებების დაცვის მექანიზმების გაუმჯობესება. IV საერთაშორისო კონფერენცია სსიპ საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს, ეროვნული ბანკის, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის, სსიპ საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურისა და კომუნიკაციების კომისიის ერთობლივი ორგანიზებით გაიმართა.

¹⁹ მაგალითად, მსგავსი ტიპის სახელმძღვანელო შეგიძლიათ იხილოთ სსიპ საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს ვებგვერდზე - [ჯარიმების ოდენობის დადგენის სახელმძღვანელო პრინციპების დოკუმენტის](#) სახით.

- დაინტერესებული პირებისთვის კონკურენციის სამართლის აღსრულების მიზნით განცხადების/საჩივრის ელექტრონული ფორმით წარმოდგენის შესაძლებლობის დანერგვას, კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერის მქონე პირებისთვის;
- ეროვნული ბანკის, როგორც კონკურენციის სამართლის სექტორული აღმასრულებლის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებას, მათ შორის, ეროვნული ბანკის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების, დანერგილი სტანდარტების, საფინანსო სექტორში კონკურენციის სამართლის აღსრულების სპეციფიკის შესახებ ინფორმაციის მიწოდების მიზნით, სკოლებსა და უნივერსიტეტებში შეხვედრების გამართვის გზით.
- მომხმარებელთა უფლებების დაცვის ხელშეწყობა, მათ შორის, საბაზრო ქცევის ზედამხედველობის გაძლიერების კუთხით. ამ მიმართულებით შექმნილია **საბაზრო ქცევის ზედამხედველობის სტრატეგია**,²⁰ რომელიც მოიცავს 2025-2027 წლებისთვის დაგეგმილ აქტივობებს. გარდა ამისა, მომხმარებელთა უფლებების დაცვის მიმართულებით მნიშვნელოვანია შემდეგი კუთხით მუშაობის გაძლიერება:
 - ვირტუალურ აქტივებთან მიმართებით მომხმარებლის უფლებების დაცვის მხრივ საბაზრო ქცევის შესწავლა, შესაბამისი პრაქტიკების და მიდგომების ანალიზი და საჭიროების შემთხვევაში, მარეგულირებელი ჩარჩოს დახვეწა;
 - ფინანსურ ინოვაციებსა და ტექნოლოგიებთან მიმართებით მომხმარებლის უფლებების დაცვისთვის განსაზღვრული მიდგომების დახვეწა.

²⁰ საფინანსო სექტორის მომხმარებელთა უფლებების დაცვის სტანდარტის ამაღლების, საბაზრო ქცევის ზედამხედველობის განვითარებისა და მომხმარებლებზე მორგებული გარემოს დახვეწის მიზნით, ეროვნულმა ბანკმა საბაზრო ქცევის ზედამხედველობის სტრატეგია დაამტკიცა. სტრატეგიის მიღება ხელს შეუწყობს მოსახლეობისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის მომხმარებელთა უფლებების დაცვის მიმართულებით ეროვნული ბანკის ხელშეწყობას, პრიორიტეტებსა და გეგმებზე ინფორმაციის ხელმისაწვდომობას. ასევე, აღნიშნული მიმართულებით ეროვნული ბანკის საქმიანობის ეფექტურ დაგეგმვასა და სამომავლო აქტივობებზე ფინანსური ორგანიზაციების ინფორმირებულობის ზრდას. დოკუმენტი განსაზღვრავს საბაზრო ქცევის ზედამხედველობის პრიორიტეტებსა და ძირითად მიმართულებებს, ასევე, შეფასების ინდიკატორებსა და მათი მონიტორინგის პროცესს.

პრიორიტეტი	აქტივობა	სამომხედო გეგმა					
		2026		2027		2028	
		HY1	HY2	HY1	HY2	HY1	HY2
ფინანსური ინოვაციების განვითარება, კონკურენციისა და მომხმარებელთა უფლებების დაცვის ხელშეწყობა	საბანკო საქმიანობის პირობით ლიცენზიასთან დაკავშირებული ჩარჩოს დახვეწა						
	ღია ფინანსების მარეგულირებელი ჩარჩოს დახვეწა						
	ინოვაციური ფინანსური სერვისების განვითარების მიზნით რეგულირების ლაბორატორიის ფარგლებში სამიზნე სენდბოქსების გამოცხადება						
	საკრედიტო საინფორმაციო ბიუროს საქართველოს ეროვნულ ბანკში რეგისტრაციის, რეგისტრაციის გაუქმებისა და რეგულირების წესის დახვეწა						
	სტატისტიკური და ხელოვნური ინტელექტის (AI) მოდულების მდგრადი განვითარებისათვის საზედამხებდევლო ჩარჩოს დახვეწა						
	ბლოკჩეინზე დაფუძნებული ფინანსური სერვისების/პროდუქტების კვლევა/ცესტირება და დანერგვის სამომხედო გეგმის შემუშავება, ეროვნული ბანკის ზედამხებდევლობას დაქვემდებარებულ შესაბამის სუბიექტებთან კონსულტაციების გამართვა						
	კონფიდენციალურობის გაძლიერების ტექნოლოგიებზე (Privacy enhancing technologies) რეგულაციების კვლევა და საჭიროებისამებრ პრინციპების შემუშავება						
	ხელოვნური ინტელექტის (AI) მიმართულებით კვლევის გაღრმავება და გენერაციული ხელოვნური ინტელექტის (Generative AI) მიმართულებით კვლევითი საქმიანობა, გამოვლენილი საჭიროებების გათვალისწინებით პრინციპების შემუშავება, ასევე, ეროვნული ბანკის მიერ ხელოვნური ინტელექტის გამოყენების დანერგვის ხელშეწყობა						
	საფინანსო სექტორში ხელოვნური ინტელექტის (AI) გამოყენებასთან დაკავშირებული პრაქტიკის ანალიზი, მარეგულირებელი ჩარჩოს ხარვეზების იდენტიფიცირება და აღმოფხვრა						
	ფინტექის შესახებ ფინტექ სერვისების მიმწოდებლების ცნობიერების ამაღლების მიზნით საინფორმაციო ხასიათის შეხვედრებისა და ვორქშოპების ორგანიზება						
	ფაქტორინგული ოპერაციების განმახორციელებელი პირების ეროვნული ბანკის საზედამხებდევლო სუბიექტებს შორის მოქცევა და ფაქტორინგული ოპერაციების განმახორციელებელი პირებისთვის შესაბამისი საზედამხებდევლო ჩარჩოს შემუშავება						
	კონკურენციის შესაძლო დარღვევასთან დაკავშირებული საქმის მოკვლევის, საჩივრის/განცხადების წარდგენისა და განხილვის წესის სრულყოფა						
	ბაზრის ანალიზისა და კონცენტრაციის შესახებ შეფუძინების წარდგენისა და განხილვის წესის დახვეწა						
	კონკურენციის სფეროში ეკონომიკური აგენტისთვის ფულადი ჯარიმის დაკისრებისას ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელოს შემუშავება						
	ეკონომიკური აგენტისთვის კონკურენციის სამართლით გათვალისწინებული პირობითი ვალდებულებების სახელმძღვანელო დოკუმენტის მომზადება						
	საბანკო ეკოსისტემების რეგულირების კუთხით საერთშორისო პრაქტიკის ანალიზი და საჭიროების შემთხვევაში არსებული მიდგომების დახვეწა						
	დაინტერესებული პირებისთვის კონკურენციის სამართლის აღსრულების მიზნით განცხადების/საჩივრის ელექტრონული ფორმით წარმოდგენის შესაძლებლობის დანერგვა						
ეროვნული ბანკის, როგორც კონკურენციის სამართლის სექტორული აღმასრულებლის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება							
ვირტუალურ აქტივებთან მიმართებით მომხმარებლის უფლებების დაცვის მხრივ საბაზრო ქცევის შესწავლა, შესაბამისი ანალიზი და საჭიროებისამებრ მარეგულირებელი ჩარჩოს დახვეწა							
ფინანსურ ინოვაციებსა და ტექნოლოგიებთან მიმართებით მომხმარებლის უფლებების დაცვისთვის განსაზღვრული მიდგომების დახვეწა							

ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარება

ეროვნული ბანკის მიზანია, უზრუნველყოს გამჭვირვალე ფასიანი ქაღალდების ბაზრის არსებობა, ინვესტორების ინტერესების დაცვა, სამართლიანი კონკურენციის ხელშეწყობა და ფინანსური სისტემის მდგრად განვითარებაში წვლილის შეტანა. წინამდებარე პრიორიტეტში განსაზღვრული აქტივობები ასახავს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზედამხედველობის სფეროში დაგეგმილ ძირითად ინიციატივებს. აღნიშნული აქტივობების დასახვისას ეროვნულმა ბანკმა მხედველობაში მიიღო საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარების დონე, არსებული და პოტენციური რისკები და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკასთან დაახლოების საჭიროება. ამასთან, გათვალისწინებულ იქნა მიმდინარე რისკების შეფასება, წარსულში მიღებული გამოცდილება, ბაზრის ანალიზი და ბაზრის მონაწილეებთან არსებული დიალოგი. დაგეგმილი აქტივობების განხორციელების პროცესში ეროვნული ბანკი ითანამშრომლებს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის მონაწილეებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს მარეგულირებელი მოთხოვნებისა და საზედამხედველო პრაქტიკის ეფექტური დანერგვა.

ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარების პროცესში ეროვნული ბანკი განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს მჭიდრო თანამშრომლობას საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და უცხოურ საზედამხედველო ორგანოებთან. აღნიშნული თანამშრომლობა მნიშვნელოვანია საქართველოში სანდო, მდგრადი და საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისი ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ჩამოყალიბებისთვის. ამ პრიორიტეტის შესრულებას ეროვნული ბანკი შემდეგი აქტივობების განხორციელებით ისახავს მიზნად:

▪ მარეგულირებელი ჩარჩოს შემდგომი განვითარება, რაც, მათ შორის, მოიცავს:

- საბროკერო კომპანიებისა და საინვესტიციო ფონდების საზედამხედველო ანგარიშგების სტანდარტის ამაღლებას. ეროვნული ბანკი განაახლებს საბროკერო კომპანიებისთვის, ასევე, კომერციული ბანკებისთვის და მიკრობანკებისთვის (ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე საშუაშაველო მომსახურების განხორციელების ფარგლებში) და საინვესტიციო ფონდებისთვის დადგენილ სავალდებულო ანგარიშგების ფორმებს. აღნიშნული ცვლილებების მიზანია უზრუნველყოფილ იქნეს, რომ ეროვნული ბანკისათვის რეგულარულად წარდგენილი ინფორმაცია იყოს უფრო გრანულარული და ამომწურავი. ანგარიშგების ფორმების გაუმჯობესებით, გაძლიერდება დასახელებული საზედამხედველო სუბიექტების საქმიანობის მონიტორინგი. შესაბამისად, ხსენებული ინიციატივა წარმოადგენს ეროვნული ბანკის უფრო ფართო ძალისხმევის ნაწილს, რომელიც მიზნად ისახავს ფინანსური სექტორის მარეგულირებელი ჩარჩოს გაძლიერებას და შესაბამისი გადაწყვეტილებების მიღებისთვის ინფორმაციის ხარისხის გაუმჯობესებას;
- ფულადი ჯარიმების (სანქციების) ჩარჩოს განახლებას. ფულადი ჯარიმების მარეგულირებელი მოქმედი წესი,²¹ როგორც ადგილობრივი ბაზრის ზრდის, ისე მარეგულირებელი ჩარჩოს განვითარების პარალელურად, ვეღარ უზრუნველყოფს დამრღვევის მასშტაბის, დარღვევების ხასიათისა და მათი პოტენციური გავლენის შესაბამის, ადეკვატურ და პროპორციულ

²¹ „პირების და მათი მმართველი ორგანოს წევრების მიმართ, ფასიანი ქაღალდების კანონმდებლობის, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის, „ნებაყოფლობითი კერძო პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონისა და „ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევისთვის, ფულადი ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის, დაკისრების და აღსრულების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2012 წლის 14 თებერვლის №35/04 ბრძანება.

სანქცირებას. ჯარიმების ჩარჩოს განახლებით უზრუნველყოფილი იქნება სანქციის შემაკავებელი ეფექტი, განახლებული ჩარჩო გაითვალისწინებს პოტენციური დარღვევების სრულ სპექტრს, აგრეთვე, გაიზრდება ფიქსირებული (საბაზისო) ჯარიმის ოდენობა და ფიქსირებული ჯარიმის განსაზღვრის პარალელურად შესაძლებელი გახდება დაჯარიმებისას დამრღვევის ზომის/მასშტაბის გათვალისწინება;

- საბროკერო კომპანიების ლიცენზირების და რეგულირების წესის²² მიმოხილვასა და საჭიროებისამებრ განახლებას. აღნიშნული მიზნად ისახავს არსებული მარეგულირებელი ჩარჩოს გავლენის შეფასებას, მისი ამოქმედებიდან დაგროვებული გამოცდილების გათვალისწინებით და ხარვეზების იდენტიფიცირების შემთხვევაში მათ აღმოფხვრას;
- ფასიანი ქაღალდების ბაზრის მონაწილეთა პროფესიული ქცევის კოდექსის²³ მიმოხილვასა და საჭიროებისამებრ განახლებას. აღნიშნული მიზნად ისახავს არსებული მარეგულირებელი ჩარჩოს გავლენის შეფასებას, მისი ამოქმედებიდან დაგროვებული გამოცდილების გათვალისწინებით და ხარვეზების იდენტიფიცირების შემთხვევაში მათ აღმოფხვრას საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით;
- აქტივების მმართველი კომპანიის ლიკვიდაციის წესის შემუშავებას. ამ ეტაპზე, აქტივების მმართველი კომპანიის ლიკვიდაციის საკითხებს არეგულირებს „საინვესტიციო ფონდების შესახებ“ საქართველოს კანონი, თუმცა აღნიშნული კანონით გათვალისწინებული დებულებები არ არის საკმარისი აქტივების მმართველი კომპანიის ლიკვიდაციის სრულყოფილად წარმართვისთვის;
- საფონდო ბირჟის რეგულირების წესის²⁴ მიმოხილვასა და საჭიროებისამებრ განახლებას. აღნიშნული მიზნად ისახავს არსებული მარეგულირებელი ჩარჩოს პოტენციური ხარვეზების იდენტიფიცირებას და მათ აღმოფხვრას. ამასთან, ღონისძიების ფარგლებში განხორციელდება საფონდო ბირჟის საჯარო პროცედურებისა და მმართველობითი სტრუქტურის შეფასება;
- ISIN-ის მინიჭების თაობაზე წესის²⁵ განახლებას. აღნიშნული მოიცავს Association of National Numbering Agencies-ს (ANNA) რეკომენდაციებისა და სტანდარტების შესაბამისად ახალი კლასიფიკატორების გაწერას ახლად დანერგილი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის;
- ფასიანი ქაღალდების საჯარო შეთავაზების მარეგულირებელი წესის²⁶ განახლებას. აღნიშნული მიზნად ისახავს არსებული მარეგულირებელი ჩარჩოს გავლენის შეფასებას, მისი ამოქმედებიდან დაგროვებული გამოცდილების გათვალისწინებით და პრაქტიკაში იდენტიფიცირებული ხარვეზების აღმოფხვრას. დამატებით, ეროვნული ბანკი გაზრდის ე.წ. „shelf-registration“ რეჟიმის მოქნილობას;

²² „საბროკერო კომპანიის ლიცენზირებისა და რეგულირების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 5 ივლისის №145/04 ბრძანება.

²³ „საბანკო და ფასიანი ქაღალდების ბაზრის მონაწილეების ეთიკის პრინციპებისა და პროფესიული ქცევის კოდექსის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2021 წლის 2 თებერვლის №13/04 ბრძანება.

²⁴ „საფონდო ბირჟის ლიცენზირების, ფინანსური ანგარიშგების წარდგენისა და კაპიტალის მინიმალური ოდენობის განსაზღვრის წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2010 წლის 28 დეკემბრის №169/01 ბრძანება.

²⁵ „ფასიანი ქაღალდების საიდენტიფიკაციო ნომრის მოთხოვნის, მინიჭების, ემისიის დამტკიცებული პროსპექტის და საჯარო შეთავაზების თაობაზე შეტყობინების რეგისტრაციის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2011 წლის 7 სექტემბრის №73/04 ბრძანება.

²⁶ „ფასიანი ქაღალდების საჯარო შეთავაზებისა და განთავსების ანგარიშის წარდგენის წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2020 წლის 7 ოქტომბრის №179/04 ბრძანება.

- საჯარო შეთავაზების პროსპექტის სტანდარტიზებული ფორმის (ნიმუშის) შემუშავებას. ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზრდასთან ერთად, ფასიანი ქაღალდების საჯარო ემისიასთან დაკავშირებული ტრანზაქციების სიმრავლის მატების პარალელურად, წინასწარ ხელმისაწვდომი პროსპექტის სტანდარტიზებული ფორმები, რომლებიც შემუშავდება საბროკერო კომპანიებთან (განთავსების აგენტებთან) თანამშრომლობით, უფრო ეფექტურს გახდის ემისიის პროსპექტის დამტკიცების პროცესს;
- ფასიანი ქაღალდების სატენდერო შეთავაზების მარეგულირებელი ჩარჩოს განახლებაზე მუშაობას. ეროვნული ბანკი შეიმუშავებს საკანონმდებლო წინადადებას „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ საქართველოს კანონში განსახორციელებელი ცვლილების შესახებ, რომელიც ემსახურება აქციების საკონტროლო პაკეტის ყიდვის შესახებ ევროკავშირის დირექტივასთან²⁷ არსებული ჩარჩოს შესაბამისობაში მოყვანას. აღნიშნულის საფუძველზე, ეროვნული ბანკი, ასევე, შეიმუშავებს პროექტს მარეგულირებელ ჩარჩოში ცვლილების შესატანად, რომლითაც დაუსტდება „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ საქართველოს კანონში დადგენილი მოთხოვნები;
- მდგრადობის ანგარიშების დანერგვაზე მუშაობას. ეროვნული ბანკი, პარტნიორ უწყებებთან ერთად, გააგრძელებს მუშაობას მდგრადობის ანგარიშების დასანერგად. მდგრადობის ანგარიშების ჩარჩოს დანერგვის გეგმის შემუშავებას საქართველოში კოორდინაციას უწევს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური და მასში ჩართულია ეროვნული ბანკიც. ევროკავშირის მასშტაბით, კორპორაციული მდგრადობის ანგარიშგების დირექტივა (CSRD)²⁸, რომელიც ძალაში შევიდა 2023 წლის 5 იანვარს, ანაცვლებს არასაფინანსო ანგარიშგების დირექტივას²⁹ განახლებული მოთხოვნებით. აქვე, აღსანიშნავია, რომ ეროვნული ბანკი 2024 წლიდან შეუერთდა მდგრადობის ანგარიშგების სტანდარტების დანერგვის ქსელს, რომლის მიზანიცაა მხარი დაუჭიროს IOSCO-ს წევრ ორგანიზაციებს საერთაშორისო მდგრადობის სტანდარტების საბჭოს (ISSB) მიერ შემუშავებული ანგარიშგების ჩარჩოს იმპლემენტაციაში;
- საჯარო ფასიან ქაღალდებზე საკუთრების უფლების სააღრიცხვო თარიღის დადგენის, ჩანაწერით ფლობის, აქციათა მესაკუთრებიდან გამომდინარე, უფლება-მოვალეობათა განსაზღვრის და საჯარო ფასიან ქაღალდებზე საკუთრების უფლების წარმოშობის, შეცვლის და შეწყვეტის პროცედურების წესის³⁰ განახლებას. აღნიშნული მიზნად ისახავს არსებული მარეგულირებელი ჩარჩოს ფარგლებში პოტენციური ხარვეზების იდენტიფიცირებასა და მათ აღმოფხვრას, აგრეთვე, წესის ადაპტაციას ბოლო პერიოდში განხორციელებულ საკანონმდებლო ცვლილებებთან;

²⁷ Directive 2004/25/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on takeover bids.

²⁸ Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting.

²⁹ Directive 2014/95/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014 amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups.

³⁰ „საჯარო ფასიან ქაღალდებზე საკუთრების უფლების სააღრიცხვო თარიღის დადგენის, ჩანაწერით ფლობის, აქციათა მესაკუთრებიდან გამომდინარე, უფლება-მოვალეობათა განსაზღვრის და საჯარო ფასიან ქაღალდებზე საკუთრების უფლების წარმოშობის, შეცვლის და შეწყვეტის პროცედურების წესის“ დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2010 წლის 22 თებერვლის №20/01 ბრძანება.

- ფასიანი ქაღალდების რეგისტრატორის ლიცენზირების და რეგულირების წესის³¹ განახლებას. აღნიშნული მიზნად ისახავს არსებული მარეგულირებელი ჩარჩოს ფარგლებში პოტენციური ხარვეზების იდენტიფიცირებას და მათ აღმოფხვრას, აგრეთვე, წესის ადაპტაციას ბოლო პერიოდში განხორციელებულ საკანონმდებლო ცვლილებებთან;
- ერთობლივი საინვესტიციო ფონდის ერთეულის მფლობელის საინვესტიციო ანგარიშის წარმოების წესის შემუშავებას. ეროვნული ბანკი, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან კოორდინაციით, შეიმუშავებს წესს, რომლითაც დარეგულირდება აქტივების მმართველი კომპანიის მიერ ერთობლივი საინვესტიციო ფონდის ერთეულის მფლობელის საინვესტიციო ანგარიშის წარმოება და მასთან დაკავშირებული საგადასახადო საკითხები;
- საინვესტიციო ფონდის ერთეულთა რეესტრის წარმოების წესის³² განახლებას. აღნიშნული მიზნად ისახავს არსებული მარეგულირებელი ჩარჩოს ფარგლებში პოტენციური ხარვეზების იდენტიფიცირებას და მათ აღმოფხვრას, აგრეთვე, წესის ადაპტაციას ბოლო პერიოდში განხორციელებულ საკანონმდებლო ცვლილებებთან;
- ემიტენტის შესახებ ინფორმაციის გამჭვირვალობის წესის³³ მიმოხილვასა და საჭიროებისამებრ განახლებას. აღნიშნული მიზნად ისახავს არსებული მარეგულირებელი ჩარჩოს გავლენის შეფასებას, მისი ამოქმედებიდან დაგროვებული გამოცდილების გათვალისწინებით და ხარვეზების იდენტიფიცირების შემთხვევაში მათ აღმოფხვრას საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით;
- ინსაიდერული ვაჭრობისა და ბაზრის მანიპულაციის მარეგულირებელი წესის³⁴ მიმოხილვასა და საჭიროებისამებრ განახლებას. აღნიშნული მიზნად ისახავს არსებული მარეგულირებელი ჩარჩოს გავლენის შეფასებას, მისი ამოქმედებიდან დაგროვებული გამოცდილების გათვალისწინებით და ხარვეზების იდენტიფიცირების შემთხვევაში მათ აღმოფხვრას საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით.

- **ფორმალიზებული რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობის მოდელის დანერგვა.** საზედამხედველო სუბიექტების რაოდენობისა და ზომის ზრდა მოითხოვს მარეგულირებლის მხრიდან უფრო დახვეწილი საზედამხედველო ინსტრუმენტების გამოყენებას. პროაქტიული, რისკზე ორიენტირებული და განგრძობითი ზედამხედველობის უფრო მეტად ფორმალიზებულ მოდელზე გადასვლა შესაძლებლობას იძლევა განხორციელდეს რისკების უფრო ეფექტური მონიტორინგი და მართვა, საზედამხედველო რესურსების ოპტიმიზაცია და საუკეთესო საზედამხედველო პრაქტიკების დანერგვა მზარდი კომპლექსურობის მქონე ბაზარზე. რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობის ფარგლებში, განისაზღვრება შესაბამისი რისკები სუბიექტების კატეგორიების მიხედვით და რისკიანობიდან გამომდინარე მათ მიენიჭებათ

³¹ „ფასიანი ქაღალდების რეგისტრატორის ლიცენზირების, ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის, კაპიტალის მინიმალური ოდენობის განსაზღვრისა და ფასიანი ქაღალდების რეგისტრატორის საქმიანობის შეწყვეტის წესის“ დამტკიცების თაობაზე საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2010 წლის 9 მარტის №33/01 ბრძანება.

³² „საინვესტიციო ფონდის ერთეულთა რეესტრის წარმოების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2020 წლის 22 სექტემბრის №169/04 ბრძანება.

³³ „ემიტენტის შესახებ ინფორმაციის გამჭვირვალობისა და ემიტენტისათვის ფასიანი ქაღალდების რეგისტრატორის დანიშვნის წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2020 წლის 7 ოქტომბრის №181/04 ბრძანება.

³⁴ „ინსაიდერული ვაჭრობის, ინსაიდერული ინფორმაციის არამართლზომიერი გამჟღავნებისა და ბაზრის მანიპულაციასთან დაკავშირებული წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2020 წლის 7 ოქტომბრის №180/04 ბრძანება.

შესაბამისი ქულები, ხოლო რისკის პროფილი რეგულარულად განახლდება. ქულების მინიჭება და რისკის პროფილის შექმნა მიზნად ისახავს ზედამხედველობის სიხშირის, ინტენსივობის და ფარგლების განსაზღვრას. ზედამხედველი იყენებს ამ მექანიზმებს რესურსების ეფექტურად განაწილებისთვის, რათა პრიორიტეტი მიანიჭოს უფრო მაღალი რისკისა და ზეგავლენის მქონე სუბიექტებს ან სფეროებს. რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობა ეყრდნობა შემდეგ პრინციპებს:

- დიალოგი რეგულირებულ ბაზრის მონაწილეებთან – ზედამხედველობას დაქვემდებარებული სუბიექტის მმართველობითი რგოლი და მისი დამოკიდებულება რისკების მიმართ განსაზღვრავს სუბიექტის საქმიანობის რისკის დონეს და წარმოადგენს ერთ-ერთ საშუალებას აღნიშნული რისკების შემცირებისთვის. შესაბამისად, მნიშვნელოვანია დიალოგი ზედამხედველობას დაქვემდებარებული სუბიექტის მმართველობითი რგოლის წარმომადგენლებთან. ეს საშუალებას მისცემს ზედამხედველს გაეცნოს კომპანიების კულტურას, სტრატეგიასა და მოტივაციას. დიალოგი უნდა უწყობდეს ხელს შიდა კონტროლის მექანიზმების გაძლიერებას და რისკების მართვის სრულყოფას სუბიექტის სამეთვალყურეო საბჭოსა და მენეჯმენტის მიერ;
 - მატერიალურ რისკებზე კონცენტრირება – ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმ რისკებზე, რომლებიც ყველაზე უფრო დიდ საფრთხეს უქმნის კაპიტალის ბაზარს ან/და ინვესტორების ინტერესებს/აქტივებს;
 - მომავალზე ორიენტირებული მიდგომა და აღრეული ჩარევები – ეს გულისხმობს ზედამხედველის მიერ ზედამხედველობას დაქვემდებარებული სუბიექტების წინაშე არსებული საფრთხეებისა და პრობლემების აღრეულ გამოვლენას და შესაბამისი მაკორექტირებელი ღონისძიებების გატარებას მათ აღმოსაფხვრელად;
 - თანმიმდევრულობა – უზრუნველყოფა იმისა, რომ ზედამხედველობას დაქვემდებარებულ ყველა სუბიექტთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების პროცესში თანმიმდევრული მოთხოვნები განისაზღვროს;
 - შიდა რესურსების ეფექტიანი გამოყენება – რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობა გულისხმობს ზედამხედველობის რესურსების ყველაზე ეფექტიან გამოყენებას, რისკებზე და მათი შემცირების საშუალებებზე კონცენტრირებით, ნაცვლად მათი მარეგულირებელ ჩარჩოსთან შესაბამისობის შეფასების პასიური პროცესისა.
- **ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა და კვლევების წარმოება, რაც მათ შორის, მოიცავს:**
- **ინტერაქტიული სტატისტიკისა და კვლევების გამოქვეყნებას:**
 - კაპიტალის ბაზრის ინტერაქტიული სტატისტიკა - 2024-2025 წლებში ეროვნულმა ბანკმა დაიწყო ადგილობრივ ბაზარზე გამოშვებული საჯარო კორპორაციული ობლიგაციებისა და ადგილობრივ ბაზარზე საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიერ გამოშვებული ობლიგაციების შესახებ ინტერაქტიული სტატისტიკის წარმოება. აღნიშნული სტატისტიკა საჯაროდ ხელმისაწვდომი იქნება და ყოველთვიურად განახლდება ეროვნული ბანკის ვებ-გვერდზე. 2026 წლიდან იგეგმება ინტერაქტიულ სტატისტიკაში ადგილობრივ ბაზარზე კერძო შეთავაზების გზით გამოშვებული ობლიგაციებისა და უცხოურ ბაზარზე ქართული კომპანიების მიერ გამოშვებული ობლიგაციების შესახებ ინფორმაციის გამოქვეყნება და შემდგომ პერიოდული განახლება. ასევე, იგეგმება ადგილობრივ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების მფლობელობის სტრუქტურის შესახებ პერიოდულად განახლებადი ინტერაქტიული სტატისტიკის გამოქვეყნება;

- კაპიტალის ბაზრის განვითარების ტენდენციების შესახებ ანგარიშები - 2024-2025 წლებში ეროვნულმა ბანკმა დაიწყო რეგულარული (ნახევარწლიური) მიმოხილვითი ანგარიშის გამოქვეყნება, რომელიც ასახავს საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე საანგარიშო პერიოდში მომხდარ მნიშვნელოვან მოვლენებს (განხორციელებული ემისიები, საპროცენტო განაკვეთები, მეორადი ბაზრის აქტივობა, საინვესტიციო ფონდების ბაზრის ზომა, ახალი ტენდენციები და ა.შ.). ბაზრის განვითარების კვალდაკვალ, აღნიშნულ ანგარიშს დაემატება კაპიტალის ბაზრის სხვა/დამატებითი სეგმენტების მიმოხილველი სექციები;
 - აკადემიური კვლევები/პრეზენტაციები - ეროვნული ბანკი პერიოდულად მოამზადებს და გამოაქვეყნებს აკადემიურ კვლევებს/პრეზენტაციებს, რომლებიც ეხება ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარების ან/და რეგულირების საკვანძო საკითხებს.
- **ახალი ფინანსური ინსტრუმენტების დანერგვის მხარდაჭერას:**
- უძრავი ქონების საინვესტიციო ფონდების (REIT) ჩარჩოს შემუშავება - ეროვნული ბანკი გააგრძელებს თანამშრომლობას საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან საკანონმდებლო ცვლილებების გზით REIT-ებისთვის მარეგულირებელი ჩარჩოს შესამუშავებლად, მათ შორის, საგადასახადო მიმართულებით. საკანონმდებლო ცვლილებების მიღების შემდეგ, ეროვნული ბანკი დაადგენს, საინვესტიციო ფონდების ჩარჩოს ფარგლებში, REIT-ებისათვის უფრო დეტალურ საზედამხედველო მოთხოვნებს საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად;
 - იპოთეკით დაცული ობლიგაციების ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა - ეროვნული ბანკი, EBRD-თან მჭიდრო თანამშრომლობით, ხელს შეუწყობს იპოთეკური ობლიგაციების უზრუნველსაყოფად გამოყენებული აქტივების მართვისთვის ციფრული გადაწყვეტილების დანერგვას კომერციულ ბანკებში. ციფრული პროგრამა, რომელსაც სათანადო ექსპერტიზისა და რეპუტაციის მქონე საერთაშორისო მომწოდებელი კომპანია შეიმუშავებს, ხელმისაწვდომი იქნება საქართველოს ყველა კომერციული ბანკისთვის. ეროვნული ბანკი განახორციელებს ღონისძიებებს კომერციული ბანკებისათვის სადებიუტო იპოთეკური ობლიგაციების ემისიის მხარდასაჭერად. ეს შეიძლება გამოიხატოს კომერციული ბანკებისათვის საზედამხედველო და მარეგულირებელი მოთხოვნების შესახებ დეტალური სახელმძღვანელოს შემუშავებაში, აგრეთვე, უცხოური გამოცდილების გაზიარების ხელშეწყობაში.
- **ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე საცალო ინვესტორების მონაწილეობის წახალისებას:**
- ეროვნული ბანკი ყურადღებას გაამახვილებს ფინანსური განათლების პროგრამების გაძლიერებასა და ინვესტორთა დაცვის მექანიზმების დანერგვაზე, რათა ამაღლდეს პოტენციურ ინვესტორთა ცნობიერება და უფრო მეტად განმტკიცდეს ინვესტორთა ნდობა;
 - ეროვნული ბანკი წახალისებს საბროკერო კომპანიებს, რათა მათ დანერგონ მომხმარებელზე ორიენტირებული და მარტივად გამოსაყენებელი ციფრული პლატფორმები, უზრუნველყონ გამჭვირვალე და ხელმისაწვდომი საინფორმაციო გარემო და შესთავაზონ მრავალფეროვანი საინვესტიციო პროდუქტები, რომლებიც შეესაბამება საცალო ინვესტორების საჭიროებებს.
- **ბაზარზე კონკურენციის ხელშეწყობა, რაც მათ შორის, მოიცავს:**
- **ინოვაციური პროდუქტებისა და მომსახურებების დანერგვის ხელშეწყობას:**
- ეროვნული ბანკი ითანამშრომლებს ბაზრის მონაწილეებთან და სხვა დაინტერესებულ პირებთან ინოვაციური პროდუქტებისა და მომსახურებების დანერგვასთან დაკავშირებით,

მათ შორის, რეგულირების ლაბორატორიის გამოყენების გზით. ინოვაციური პროდუქტებისა და მომსახურებების დანერგვის წახალისება ხელს შეუწყობს ბაზარზე ახალი მონაწილეების გაჩენას;

- ეროვნული ბანკი განახორციელებს კაპიტალის ბაზრის სტრუქტურისა და კონკურენტული გარემოს მუდმივ მონიტორინგს, მათ შორის, პერიოდულად შეაფასებს კონცენტრაციის რისკებს, ინტერესთა კონფლიქტებსა და ისეთი პრაქტიკებს, რომლებიც შესაძლოა არღვევდეს კონკურენციას ან ზიანს აყენებდეს ინვესტორებს და საჭიროების შემთხვევაში გაატარებს შესაბამის საზედამხედველო ღონისძიებებს.

○ **საერთაშორისო პარტნიორობთან თანამშრომლობის გაძლიერებას:**

- ეროვნული ბანკი ითანამშრომლებს უცხოურ ფასიანი ქაღალდების მარეგულირებელ ორგანოებთან კაპიტალის ბაზარზე თანმიმდევრული და პროპორციული მარეგულირებელი და საზედამხედველო მიდგომების ჩამოყალიბების მიზნით. საერთაშორისო პარტნიორობის გამოცდილების გაზიარება ხელს შეუწყობს ბაზარზე არსებული პოტენციური ბარიერების, ახალი ბიზნეს-მოდელებისა და კონკურენციის შემზღვეველი ფაქტორების ადრეულ იდენტიფიცირებას. ამ თვალსაზრისით, აღსანიშნავია, რომ 2021 წელს ეროვნულმა ბანკმა IOSCO-ს ორდინალური წევრის სტატუსი მოიპოვა;
- ეროვნული ბანკი ითანამშრომლებს უცხოური ფასიანი ქაღალდების მარეგულირებელ ორგანოებთან (მათ შორის, შესაბამისი მემორანდუმის გაფორმების გზით), რათა ხელი შეუწყოს ადგილობრივი ბაზრის უფრო მჭიდროდ დაკავშირებას საერთაშორისო ბაზრებთან, უცხოური ბაზრის მონაწილეთათვის საქართველოს ბაზარზე შემოსვლისათვის შემზღვეველი ბარიერების შემსუბუქებას, რაც საბოლოო ჯამში დადებითად აისახება კონკურენტული გარემოს განვითარებაზეც.

■ **საცალო ინვესტორების დაცვა, რაც, მათ შორის, მოიცავს:**

○ **ეთიკის კოდექსით დადგენილი მოთხოვნების შესრულების მონიტორინგის გაძლიერებას:**

ეროვნული ბანკი გეგმავს საბანკო და ფასიანი ქაღალდების ბაზრის მონაწილეების ეთიკის პრინციპებისა და პროფესიული ქცევის კოდექსით დადგენილი მოთხოვნების შესრულების მონიტორინგის გაძლიერებას, ანგარიშგებების ხარისხობრივი მიმოხილვის პროცესის ჩათვლით. კოდექსის შესაბამისად, მისი მოქმედების სფეროში შემავალი ფინანსური ინსტიტუტები ვალდებული არიან განახორციელონ ყოველთვიური ანგარიშგება ეროვნულ ბანკთან კოდექსის ფარგლებში დაფიქსირებულ ინციდენტებთან, დარღვევებთან, საჩივრებთან და გატარებულ ზომებთან დაკავშირებით;

○ **მაღალი რისკის შემცველი ფინანსური ინსტრუმენტების გაძლიერებულ ზედამხედველობას:**

საცალო ინვესტორებისთვის განკუთვნილი რთული ფინანსური ინსტრუმენტების პროაქტიული და რისკებზე დაფუძნებული ზედამხედველობა ერთ-ერთ მნიშვნელოვან პრიორიტეტს წარმოადგენს. ლევერიჯის შემცველი ან/და მაღალი ვოლატილობის აქტივებზე დამოკიდებული ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის დამახასიათებელი რისკები, როგორც წესი, არასაკმარისად არის გააზრებული არაპროფესიონალი ინვესტორების მიერ. სწორედ ამ პროდუქტების ეკონომიკური შინაარსი, და არა მათი კომერციული სახელწოდება, განსაზღვრავს მათ მიმართ ეროვნული ბანკის საზედამხედველო მიდგომას.

ამ კონტექსტში, პრიორიტეტს წარმოადგენს რთული საცალო ფინანსური პროდუქტების შექმნისა და გავრცელების პროცესებზე გაძლიერებული ზედამხედველობა. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა მიზნობრივი ბაზრის სათანადოდ განსაზღვრას და მიზნობრივი

დისტრიბუციის სტრატეგიების დანერგვას. ზედამხედველობა ასევე მოიცავს რისკების გამჭვირვალე კომუნიკაციასა და ინტერესთა კონფლიქტების სათანადო მართვას - განსაკუთრებით იმ შემთხვევებში, როდესაც კომპანიებს შეიძლება ჰქონდეთ მოტივაცია მაღალი რისკის მქონე პროდუქტების წახალისებისკენ. აღნიშნული მიდგომების გაძლიერება და მათი შესრულების სკრუპულოზური მონიტორინგი, ინოვაციური პროდუქტებისა და მომსახურებების ხელშეწყობის პარალელურად, ხელს შეუწყობს ინვესტორთა დაცვას და კაპიტალის ბაზრის სანდოობის განმტკიცებას.

01.01.2026

პრიორიტეტი	აქტივობა	სამოქმედო გეგმა					
		2026		2027		2028	
		HY1	HY2	HY1	HY2	HY1	HY2
ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარება	საბროკერო კომპანიების, კომეციული ბანკების, მიკრობანკებისა და საინვესტიციო ფონდების საზედამხედველო ანგარიშგების სტანდარტის ამაღლება						
	"პირების და მათი მმართველი ორგანოს წევრების მიმართ, ფასიანი ქაღალდების კანონმდებლობის, "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონისა და "ფულის გათვრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ" საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევისთვის, ფულადი ვარიანტის ოდენობის განსაზღვრის, დაკისრების და აღსრულების წესის" განახლება						
	საბროკერო კომპანიების ლიცენზირების და რეგულირების წესის მიმოხილვა და საჭიროებისამებრ განახლება						
	ფასიანი ქაღალდების ბაზრის მონაწილეთა პროფესიული ქცევის კოდექსის მიმოხილვა და საჭიროებისამებრ განახლება						
	აქტივების მმართველი კომპანიის ლიკვიდაციის წესის შემუშავება						
	საფონდო ბირჟის რეგულირების წესის მიმოხილვა და საჭიროებისამებრ განახლება						
	ISIN-ის მინიჭების თაობაზე წესის განახლება						
	ფასიანი ქაღალდების საჯარო შეთავაზების მარეგულირებელი წესის განახლება						
	საჯარო შეთავაზების პროსპექტის სტანდარტიზებული ფორმის (ნიშუის) შემუშავება						
	ფასიანი ქაღალდების სატენდერო შეთავაზების მარეგულირებელი ჩარჩოს განახლებაზე მუშაობა						
	მდგრადობის ანგარიშგების დანერგვაზე მუშაობა						
	საჯარო ფასიანი ქაღალდებზე საკუთრების უფლების სააღრიცხვო თარიღის დადგენის, ჩანაწერით ფლობის, აქციათა მესაკუთრეობიდან გამომდინარე, უფლება-მოვალეობათა განსაზღვრის და საჯარო ფასიანი ქაღალდებზე საკუთრების უფლების წარმოშობის, შეცვლის და შეწყვეტის პროცედურების წესის განახლება						
	ფასიანი ქაღალდების რეგისტრაციის ლიცენზირების და რეგულირების წესის განახლება						
	ერთობლივი საინვესტიციო ფონდის ერთეულის მფლობელის საინვესტიციო ანგარიშის წარმოების წესის შემუშავება						
	საინვესტიციო ფონდის ერთეულის მფლობელთა რეესტრის წარმოების წესის განახლება						
	ემიტენტის შესახებ ინფორმაციის გამჭვირვალობის წესის მიმოხილვა და საჭიროებისამებრ განახლება						
	ინსაიდერული ვაჭრობისა და ბაზრის მანიპულაციის მარეგულირებელი წესის მიმოხილვა და საჭიროებისამებრ განახლება						
	უძრავი ქონების საინვესტიციო ფონდების ჩარჩოს შემუშავება						
იპოთეკური ობლიგაციების უზრუნველსაყოფად გამოყენებული აქტივების მართვისთვის ციფრული გადაწყვეტილების კომერციულ ბანკებში დანერგვის ხელშეწყობა							
სადებიუტო იპოთეკური ობლიგაციების ემისიის მხარდაჭერა							

მომავალზე ორიენტირებული ზედამხედველობის გაძლიერება და ინკლუზიურობის ზრდა

თანამედროვე საფინანსო სექტორის კომპლექსურობა და დინამიკურობა ცენტრალური ბანკისგან მოითხოვს არა მხოლოდ რეაგირებას არსებულ გამოწვევებზე, არამედ პოტენციური რისკების წინასწარ განჭვრეტასა და მათზე ადაპტირებას. ამ მხრივ, ზედამხედველობის ეფექტურობა პირდაპირ კავშირშია მარეგულირებლის შიდა ორგანიზაციულ მდგრადობასთან და სათანადო გადაწყვეტილების მიღების პროცესის არსებობასთან. შესაბამისად, მომავალზე ორიენტირებული ზედამხედველობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია თავად ორგანიზაციული განვითარებაა, რაც თავის მხრივ, განგრძობით ძალისხმევას მოითხოვს.

ამასთან, მომავალზე ორიენტირებული ხედვის განუყოფელი ნაწილია ინკლუზიურობის ზრდა, რაც მოიცავს გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში მრავალფეროვანი პერსპექტივებისა და მოსაზრებების ინტეგრირებას. გარდა თანამშრომლებისთვის ინკლუზიური გარემოს არსებობისა, ამ მხრივ ეროვნული ბანკი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს პროცესებში დაინტერესებული მხარეების ჩართულობას. ინკლუზიური მიდგომა ეხმარება ეროვნულ ბანკს უკეთ აღიქვას საფინანსო სექტორის სხვადასხვა სეგმენტის საჭიროებები. ამ პრიორიტეტის შესრულებას ეროვნული ბანკი შემდეგი აქტივობების განხორციელებით ისახავს მიზნად:

- ეროვნული ბანკის მიერ პოლიტიკის შემუშავების ციკლური პროცესის ფარგლებში რეგულირების ზეგავლენის შეფასების განხორციელების მეთოდოლოგიის (RIA) შემუშავება.
- საბანკო და არასაბანკო დაწესებულებების ზედამხედველობის ძირითად საკითხებზე გადაწყვეტილების მიღების წესის დახვეწა.
- კომერციული ბანკებისა და მიკრობანკების მიერ ეროვნულ ბანკში ანგარიშგების გაუმჯობესებაზე განგრძობითად მუშაობა, რაც, მათ შორის, მოიცავს ეროვნული ბანკის ვებგვერდზე გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის უფრო მეტ დეტალიზაციას და ამგვარად კიდევ უფრო მეტ გამჭვირვალობას.
- NBFი დისტანციური ზედამხედველობის პორტალის³⁵ და საჭიროებისამებრ NBFი დისტანციური ზედამხედველობის პორტალის გამოყენების წესის განახლება.
- მონაცემთა ანალიზისა და საზედამხედველო ტექნოლოგიების (SupTech) განვითარება ეროვნულ ბანკში, რაც მოიცავს:
 - საკრედიტო რეესტრის განვითარებას და მონაცემთა ხარისხის ამაღლებას;
 - საზედამხედველო ფორმების ოპტიმიზაციას;
 - მეგამონაცემების (Big Data) მოდელირებას და საზედამხედველო პროცესში ინტეგრაციას;
 - მანქანური სწავლების (Machine Learning) ალგორითმების დანერგვას;
 - XBRL სტანდარტზე დაფუძნებული საზედამხედველო ინფორმაციის გადატანას;
 - რისკების ანალიტიკური ინსტრუმენტების (dashboards) შემუშავებას;
 - ხელოვნური ინტელექტის (AI) და ჩაშენებული ზედამხედველობის ახალი ტექნოლოგიების დანერგვას, მათ შორის, აპლიკაციის პროგრამირების ინტერფეისზე (API) დაფუძნებული ზედამხედველობის განვითარებას.
- თანამშრომლობის გაღრმავება ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, მათ შორის, კოლეგა უწყებებთან, ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმების გაფორმებითა და არსებულების საჭიროებისამებრ განახლებით, რაც გააძლიერებს ეფექტურ კოორდინაციას,

³⁵ პორტალი ხელმისაწვდომია შემდეგ [ვებგვერდზე](#).

ინფორმაციის ოპერატიულ გაცვლასა და ერთობლივი საზედამხედველო მიდგომების ჩამოყალიბებას.

- ბიზნესუწყვეტობის რისკის შემცირების, ინსტიტუციონალური მესხიერების შენარჩუნებისა და ინფორმაციული ბაზის სისტემატიზების ხელშეწყობის მიზნით, საზედამხედველო გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში ფუნქციური როლების გაძლიერება, რათა განსაზღვრული იყოს მაქსიმალურად მკაფიო ჩარჩო და საზედამხედველო ინფორმაციის შენახვის სისტემური მიდგომის გაძლიერება.
- შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფების, მონაცემთა ბაზებისა და მეთოდოლოგიების შემუშავება, რაც დაეხმარება ეროვნული ბანკის თანამშრომლებს ინფორმაციის უფრო სწრაფ ანალიზსა და ეფექტურ ზედამხედველობაში.
- საფინანსო სექტორის წარმომადგენლებთან და დაინტერესებულ მხარეებთან აქტიური კომუნიკაციისა და დიალოგის გაგრძელება, მათ შორის, საჯარო თუ სექტორთან გამართული კონსულტაციების ფარგლებში, ასევე, შეხვედრების, სამიტების, ტრენინგებისა და მსგავსი აქტივობების დაგეგმვით.
- ინკლუზიური და მოქნილი სამუშაო გარემოს გაძლიერება, რომელიც ეფუძნება თანასწორობას, მრავალფეროვნებას და მიმართულია თანამშრომელთა მოტივაციისკენ.
- ეროვნული ბანკის თანამშრომელთა პროფესიულ განვითარებაზე მუდმივი ზრუნვა, რაც, მათ შორის, მოიცავს:
 - კვალიფიკაციის ამაღლებისა და პროფესიული ადმინისტრირების შიდა ელექტრონული პროგრამის დანერგვასა და განვითარებას;
 - ცენტრალური ბანკების, საფინანსო ინსტიტუტებისა და სხვა წამყვანი ორგანიზაციების მიერ დაგეგმილ ღონისძიებებში თანამშრომელთა ჩართულობის უზრუნველყოფას, როგორც ქვეყნის შიგნით, ასევე, ქვეყნის ფარგლებს გარეთ.
- ეროვნულ ბანკში გუნდური მუშაობისა და თანამშრომლობითი კულტურის კიდევ უფრო გაძლიერება, რაც, მათ შორის, მოიცავს ცოდნისა და ინფორმაციის გაზიარებას ეროვნული ბანკის სხვადასხვა სტრუქტურულ ერთეულებს შორის.
- ტალანტების მართვა და განვითარება, რამდენადაც ეროვნული ბანკის ძირითადი საქმიანობა უკავშირდება ისეთ სპეციფიურ კომპეტენციებს, რომლებიც დეფიციტურია შრომის ბაზარზე.
- ორმხრივი კომუნიკაციის ხელშეწყობა და თანამშრომელთა საქმიანობის შეფასების სისტემების კიდევ უფრო დახვეწა, რაც ხელს შეუწყობს თითოეული სპეციალისტის ინდივიდუალური პოტენციალის რეალიზებასა და მუდმივ განვითარებას.

01.01.2026

პრიორიტეტი	აქტივობა	სამოქმედო გეგმა					
		2026		2027		2028	
		HY1	HY2	HY1	HY2	HY1	HY2
მომავალზე ორიენტირებული ზედამხედველობის ბალონიზება და ინკლუზიურობის ზრდა	ეროვნული ბანკის მიერ პოლიტიკის შემუშავების ციკლური პროცესის ფარგლებში რეგულირების ზეგავლენის შეფასების განხორციელების მეთოდოლოგიის (RIA) შემუშავება						
	საბანკო და არასაბანკო დაწესებულებების ზედამხედველობის ძირითად საკითხებზე გადაწყვეტილების მიღების წესის დახვეწა						
	NBFI დისტანციური ზედამხედველობის პორტალისა და საჭიროებისამებრ NBFI დისტანციური ზედამხედველობის პორტალის გამოყენების წესის განახლება						
	ხელოვნური ინტელექტის (AI) და ჩაშენებული ზედამხედველობის ახალი ტექნოლოგიების დანერგვა, მათ შორის, API-ზე დაფუძნებული ზედამხედველობის განვითარება						
	კვალიფიკაციის ამაღლებისა და პროფესიული ადმინისტრირების შიდა ელექტრონული პროგრამის დანერგვა და განვითარება						

გამოყენებული ტერმინები და აბრევიატურები

ESG (Environmental, Social, Governance) - მდგრადი დაფინანსების ჩარჩოს ფარგლებში გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი საკითხები.

XBRL (Extensible Business Reporting Language) - ბიზნეს ანგარიშგების გაფართოებადი ენა, რომელიც წარმოადგენს საზედამხედველო ანგარიშგებების მიმოცვლის საერთაშორისო სტანდარტს.

დამვებული ვალდებულებებისა და კაპიტალის ინსტრუმენტების მინიმალური მოთხოვნის (MREL - Minimum Requirements for own funds and Eligible Liabilities) - საზედამხედველო კაპიტალისა და მთლიანი ვალდებულებების პროცენტული მაჩვენებელი, რომელიც უწესდებათ კომერციულ ბანკებს, რათა რეზოლუციის რეჟიმის ამოქმედების შემთხვევაში ეფექტურად მოხდეს ბანკის რეკაპიტალიზაცია.

მაკროპრუდენციული პოლიტიკა - სისტემური რისკების დაგროვების თავიდან აცილების, კრიზისის აღბათობის შემცირებისა და მთლიანი ფინანსური სისტემის სტაბილური ფუნქციონირების ხელშეწყობისთვის შემუშავებული პოლიტიკა და შესაბამისი ღონისძიებები.

რეგულირების ლაბორატორია (სენდბოქსი) - ინოვაციური ფინანსური სერვისის ან/და პროდუქტის სატესტო გარემოში გამოსაცდელად შექმნილი პირობებისა და პროცედურის ერთობლიობა.

რეზოლუცია - კომერციული ბანკისათვის ლიკენზიის გაუქმების საფუძვლების დადგომის შემთხვევაში, ლიკვიდაციის ალტერნატივა, რაც გულისხმობს რეგულატორის მიერ კომერციული ბანკის იმგვარად რესტრუქტურისაციას, რომ საფრთხე არ შექმნას ფინანსურ სტაბილურობას.

რისკზე დაფუძნებული ზედამხედველობა/პრინციპები - ზედამხედველობის რეჟიმი/პრინციპები, რომელიც გულისხმობს მეტი საზედამხედველო რესურსის მიმართვას მეტად კომპლექსური ან/და რისკიანი ინსტიტუტებისა თუ ტრანზაქციების მიმართულებით.

რისკის ანალიტიკური ცხრილები (dashboards) – საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლების გრაფიკული გამოსახულება, რომელიც ამარტივებს კომპლექსური მონაცემების აღქმას და საშუალებას აძლევს მის მომხმარებელს მარტივად მიიღონ ინფორმაცია ბიზნეს საქმიანობების ან კონკრეტული პროცესების შესახებ.

რისკის პოზიციები - საბალანსო ან გარესაბალანსო ელემენტები, რომელზეც ფინანსურ ინსტიტუტს აქვს მოთხოვნა.

საზედამხედველო კაპიტალი - კაპიტალი, რომელიც განისაზღვრება ფინანსური ინსტიტუტებისათვის ზედამხედველის მოთხოვნით და ემსახურება პოტენციური ზარალების განეიტრალებას.

სუპტექ (suptech) ინსტრუმენტები - საზედამხედველო ტექნოლოგიები, რომელიც გულისხმობს ზედამხედველობის პროცესში ინოვაციური ტექნოლოგიის გამოყენებას საზედამხედველო ორგანოების მიერ.

IFRS – International Financial Reporting Standards - ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები (ფასს).

ფინანსური ინოვაციების ოფისი - ეროვნულ ბანკს და ფინტექ სტარტაპებსა და ფინანსური სექტორით დაინტერესებულ ტექნოლოგიურ კომპანიებს შორის კომუნიკაციის საშუალება, რომლის მიზანია საზედამხედველო თემატიკის კითხვებზე პირდაპირი უკუკავშირის მიღება-გაცემა, ფინანსურ სექტორში პასუხისმგებლიანი ინოვაციების ხელშეწყობა და ფინტექ ორგანიზაციების/სტარტაპების დახმარება ეროვნული ბანკის რეგულაციებისა და საზედამხედველო მიდგომის გაცნობიერებაში.

ღია რეგულირების პრინციპები - რეგულირების მოთხოვნების ცვლილების განხილვა, ინდუსტრიასთან დიალოგზე ღიაობა, რომელიც თავსებადია ეროვნული ბანკის განცხადებულ რისკის აპატიტსა და საზედამხედველო პრინციპებთან.

EBRD (European Bank for Reconstruction and Development) - ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი.

API (Application Programming Interface) - აპლიკაციის პროგრამირების ინტერფეისი.

ISIN (ფასიანი ქაღალდების საერთაშორისო საიდენტიფიკაციო ნომერი) - ეროვნული ბანკის მიერ ფასიანი ქაღალდისთვის მინიჭებული საიდენტიფიკაციო ნომერი, რომლის სტრუქტურაც და შინაარსიც ეფუძნება სტანდარტიზაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ISO) მიერ დადგენილ მოთხოვნებს და რომელიც წარმოადგენს ამა თუ იმ ემიტენტის ერთსა და იმავე კლასისა და ნიშან-თვისებების მატარებელი ფასიანი ქაღალდის უნიკალური იდენტიფიცირების საშუალებას.

IOSCO (International Organization of Securities Commissions) - ფასიანი ქაღალდების კომისიათა საერთაშორისო ორგანიზაცია.

REIT (Real Estate Investment Fund) - უძრავი ქონების საინვესტიციო ფონდი.

საკონტაქტო ინფორმაცია

[+995 322 406 406](tel:+995322406406)

info@nbg.gov.ge

<https://www.nbg.gov.ge>